Cooperation with Other Governments: Neutral European: Sweden, Vol 2, (First Part), Folder 2

00041

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

848/ICO/MET

AMERICAN LEGATION
Stockholm, Sweden
July 1, 1944

Mr. John W. Pehle
Executive Director
War Refugee Board
Washington, D. C.

Dear Mr. Pehle:

As of possible interest to the Board, there are enclosed a number of articles and translations from the local press.

Sincerely yours,

Iver C. Olsen

Iver C. Olsen
Special Attaché for
War Refugee Board

Enclosures - 9

000042

SOURCE: Dagens Nyheter, June 21, 1944

NEW SEVERE DECREE AGAINST
BUDAPEST'S JEWS.

Bern, June 20, 1944

The mayor of Budapest has issued a new decree, according to which all the Jews who are living in the town, at the latest on Wednesday night shall move to the so called Jewish houses. There are in Budapest 2,680 houses, which are intended for Jews. Every family has one room. The Jews are allowed to bring their own furniture and household utensils. The doors in these houses have a yellow star on a black background.

Dagens Nyheter,
June 21, 1944

Nytt strängt dekret mot Budapests judar

Från Dagens Nyheters Bernkorrespondent.

BERN, tisdag.

Borgmästaren i Budapest har utfärdat en förordning enligt vilken alla i staden boende judar senast onsdag kväll skall ha flyttat över till de s. k. judehusen. I Budapest finns 2.680 hus som är avsedda för judar, där varje familj får disponera ett bostadsrum. Möbler och husgeråd får medtas vid flyttningen. Dörrarna i dessa hus förses med en gul stjärna på svart botten.

00049

SOURCE: Stockholmstidningen, June 21, 1944

REFUGEE HELP TO CZECHS IN SWEDEN.

The Czech Exile Government opened officially on Monday an office in Stockholm at Vattugatan 1. Their first task will be to help with good advice the Czech citizens who sought refuge in Sweden, and also help them economically. It is considered to be of great importance, when Czechoslovakia officially can be represented in our country again, that the relations between the two countries were not absolutely broken during the long war period. These relations were very active before the war, and it is pointed out that the representation in Stockholm will, as far as possible, try to restore them completely.

The representation is under the former Czech Minister in Stockholm, Kucera, who, according to the Foreign Office, has the right to negotiate with the Swedish authorities about Czech citizens in Sweden, who want to place themselves under the protection of the Czech Government in London.

000043

Stockholmstidningen,
June 21, 1944

Flyktinghjälp åt tjecker i Sverige

Tjeckoslovakiska exilregeringen öppnade på måndagen inofficiellt en representation i Stockholm med adressen Vattugatan 1. Dess uppgift kommer främst att vara att med råd och även ekonomiskt bistå tjeckoslovakiska medborgare, som sökt en fristad i Sverige, men då Tjeckoslovakien en gång åter kan officiellt låta sig representeras i vårt land, anses det vara av stort värde att förbindelserna mellan de båda länderna inte har varit helt brutna under den långa ofredstiden. Dessa förbindelser var före kriget mycket livliga och representationen i Stockholm kommer att efter förmåga söka återställa dessa i sin fulla utsträckning, framhåller man.

Representationen står under ledning av den förutvarande tjeckoslovakiske ministern i Stockholm, Kucera, vilken enligt UD "äger att med svenska myndigheter förhandla om sådana tjeckoslovakiska medborgare i Sverige, som önskar ställa sig under tjeckoslovakiska Londonregeringens beskydd".

00046

SOURCE: Aftonbladet, June 21, 1944

TWENTY FINNS TO SWEDEN IN A SMALL BOAT.

Sundsvall, June 21, 1944

Twenty more Finnish refugees have arrived north of Ångermanland's coast. There were 13 men, (of whom 3 were soldiers on leave of absence) 3 women and 4 children, who landed in a small boat at Nordingrå.

They are going to be transported to the collecting place in Umeå. Five soldiers and civilian have arrived at the fishing-village in Kågenäsudden.

With reference to the stream of refugees, the past week-end has been very lively. Finns have crossed over to several places at the coast of Norrland. Two young men were found on a little deserted rock outside Norrbyskär, after their boat had capsized.

The Public Prosecutor N. Cederholm in Umeå, says that the State Police here have had hard work with the increasing stream of refugees. Sometimes the question comes up how work is going to be found for them. It has been possible up to now to place them, and nearly all of them were able to find employment in their former profession. It is mostly agriculture, but also factories, workshops and painting firms, who have received extra labor.

000047

Aftonbladet,
June 21, 1944

20 finnar hit i liten båt.

SUNDSVALL, onsdag. (TT)

Ytterligare 20 finska flyktingar har anlänt till norra Ångermanlandskusten. Det var 18 män, av vilka tre permitterade soldater, samt tre kvinnor och fyra barn, som landade med en liten båt i Nordingrå.

De skall föras till uppsamlingsstället i Umeå. Till Kågerösuddens fiskeläge i norra Västerbotten har fem militärer och en civil kommit över.

För övrigt har den gångna helgen varit livlig vad flyktingsströmmen beträffar. Finnar har fagit sig över litet här och var vid norrlandskusten. Två ynglingar påträffades på ett litet öde skär utanför Norrbyskär, sedan deras båt kapsejsat.

Stadsfiskal N. Cederholm i Umeå omtalar att statspolisen där haft ett styvt arbete med den tilltagande strömmen flyktingar. — Man ställer ibland frågan hur det ordnas med arbete åt de finska flyktingarna. Hittills har det gått bra att placera dem, och så gott som samtliga har kunnat beredas arbete i sina förutvarande yrken. Mest är det jordbruk men även fabriker, verkstäder och målerifirmor som har fått tillskott på arbetskraft.

SOURCE: Dagens Nyheter, June 23, 1944

WORLD OPINION COULD HAVE SOFTENED THE PERSECUTION OF THE JEWS.

When the war broke out there were between sixteen and seventeen million Jews in the world. This figure has been decimated in a horrible fashion during the years. It must be reckoned that at least half the Continent's Jewish population (about seven to eight million) has now vanished - murdered, fatally sick or morally broken. The eradication of the Jews, according to the interview given by the Chief Rabbi Professor Marcus Ehrenpreis on the occasion of his seventy-fifth birthday on June 27, is the only point in the program of Hitlerism which has been completely carried out.

A world war was in progress when Marcus Ehrenpreis came to Sweden thirty years ago. A world war is in progress now as he says of himself:"I am an old man who knows much about life". Everyone knows the kind of feelings, thoughts and experiences which have dominated his blood-kinsmen during recent years, and he gives no retrospective survey on his birthday: the tragic present gives his thoughts not a second's respite.

"We are seeing, at this moment, the last act of the tragedy", says Professor Ehrenpreis. "The Jews of Rumania live in distress and misfortune under the menace of deportation. The wave of persecution is over the whole Balkans. Look at Saloniki, which was once a city with a large Jewish majority: 70,000 Jews have disappeared from there. And the Jews in Hungary (a wellknown group of Jews of high standing) are now going through the same fate which has stricken so many of their kinsmen before. There are closed synagogues,

00049

cultural destruction, dissolved communities, confiscated properties, stolen or destroyed books and museum treasures. Nearly all the Jewish literature is irrevocably and irreplacably gone.

"And now has the world reacted? A true answer can only be this: the world's reaction against the extermination of the defenseless Jews was not strong enough and did not come in time. I know that Christians have made unbelievable and heroic contributions to help individual Jews, and that they are still doing so. We are very thankful for that.

"But world opinion - and this is a question which concerns not only the Jews, but the whole of humanity - should have reacted more strongly and quickly. I do not want to say that the churches have remained half-hearted, but they have not used all the influence they have over millions of people. And the cultured circles, the poets and writers, all those who have public opinion in their power - even there one looks in vain for the strong and decisive reaction which the question deserves. It would not have been possible to prevent entirely the extermination campaign against the Jews, but I am convinced that it would have been possible to delay it and to moderate its intensity and violence."

There is despair in the past and in the present, but Marcus Ehrenpreis looks towards the future, saying:"I do not despair of the future of our people, even if we come out of this much enfeebled. A people's possibility of existence does not only depend upon its extent. Judaism is more than three thousand years old; for three thousand years it has been written, sung and thought in our language. Even decimation would not be decisive. And we have still two large wellsprings of strength left. The first is Judaism in America

000050

(five and a half millions); the second is the firmly rooted, vital and creative Judaism in Palestine.

"But the future of our people depends of course mainly upon the structure of the world. There is much talk about reconstruction, but it seems to me that there is far too little thought given to what is as essential as the reconstruction of industries - the building of cities and homes. Mankind has to be reconstructed. We have been blunted and spoiled by bestiality and barbarism; many have been contaminated by this decivilizing process. Besides everything else that has been lost, men have been affected as the carriers of the eternal ideals.

"The effort will first of all be needed here, and it seems to me that in this the church should have a dominating place. I am a true follower of the economic ideal, a combination of the higher religions in collaboration with a respect for everyone's individuality for the same purpose. But this demands a tolerance between creeds; they should not be allowed to regard each other as some missions do, with hostility and disparagement as 'competitive religions'. My opinion is that the best thing would be to let people remain in their own inherited religion, whatever this may be.

" 'A time will come when men will get a new spirit, a new heart'. So said the old Israelite prophets and these words are the ones I remember when I think of the realization of a new economy. That is what I am going to pray for on my seventy-fifth birthday".

00051

Dagens Nyheter,
June 23, 1944

Världsopinion kunde mildrat judeförföljelse

När världskriget bröt ut fanns det mellan 16 och 17 miljoner judar i världen. Den siffran har på ett obyggligt sätt decimerats på dessa år. Man måste räkna med att av kontinentens judiska befolkning — som uppgick till 7—8 miljoner — minst hälften är borta — mördade, dödssjuka eller andligen brutna. Utrotningen av judarna är, som överrabbinen och professorn Marcus Ehrenpreis säger i en intervju inför sin 75-årsdag den 27 juni, den enda punkt där hitlerismen lyckats genomföra sitt program.

Det var världskrig när Marcus Ehrenpreis för 30 år sedan kom till Sverige. Det är världskrig nu när han om sig själv kan säga: Jag är en gammal man som har upplevt mycket i livet. Vilka tankar, känslor och erfarenheter som dominerat de senaste åren för honom som för alla hans blodsfränder vet var och en, och det är heller inte en tillbakablick som han ger inför 75-årsdagen: det tragiska nuet ger ingen sekunds tankefrist.

— Just nu upplever vi sista akten av tragedin, säger professor Ehrenpreis. I Rumänien lever judarna [illegible] och elände och med deportationshotet över sig. Över hela Balkan har förföljelsevågen gått fram: se på Saloniki, som förut var en stad med stark judisk majoritet — nu har 70.000 judar försvunnit därifrån. Och i Ungern ge-

nomgår judarna — en ansedd och kulturellt högtstående grupp på över en miljon — samma öde som drabbat så många av deras blodsförvanter tidigare. Därtill kommer den kulturella förstörelsen: stängda synagogor, upplösta församlingar, konfiskerad egendom, stulna eller förstörda bok- och museiskatter. Nästan hela den judiska litteraturen är oåterkalleligen och oersättligen borta.

Kyrkan svek judendomen i nöd.

Och hur har världen reagerat? Ett sammanfattandigt svar kan inte bli annat än detta: världens reaktion inför vapenlösa och värnlösa judars utrotning har inte varit tillräckligt starkt och inte kommit i tid. Jag vet att kristna människor har gjort otroliga och hjältemodiga insatser för att rädda enskilda judar och fortfarande gör det. Därför är vi mycket tacksamma.

Men världsopinionen — och detta är ju inte endast en judisk angelägenhet, utan något som angår hela mänskligheten — borde ha reagerat kraftigare och snabbare. Jag vill inte säga att kyrkorna förhållit sig ljumt, men de har heller inte med kraft satt in det inflytande som de har över miljontals människor. Och kulturkretsarna, diktarna, alla de som har grepp om opinionen — också där söker man förgäves efter den kraftfulla och beslutsamma reaktion som saken förtjänar. Hindra utrotningskampanjen mot judarna i dess helhet hade man inte kunnat, men jag är övertygad om att man kunnat mildra och fördröja den och dämpa intensiteten och vildhet[illegible].

Bakåt och i nuet lur[illegible]vlan — men när Marcus Ehren[illegible] framål säger han:

Människan måste också återuppbyggas.

— Jag förtvivlar alls inte om vårt folks framtid, fastän vi kommer ur denna tid starkt försvagad[illegible] hänseenden. Ett folks [illegible]möjligheter beror inte bara på dess storlek. Judendomen är över tre tusen år gammal; i tre tusen år har det skrivits, diktats, tänkts på vårt språk. Även en stark decimering är inte avgörande. Och vi har två stora kraftkällor kvar. Den ena är judendomen i Amerika, fem och en halv miljoner, den andra än den rotfasta, vitala, nyskapande judendomen i Palestina.

Men naturligtvis beror vårt folks framtid ytterst på hur världen kommer att gestaltas. Det talas så mycket om återuppbyggnad, men det syns mig som om man alltför litet tänkte på det som är lika väsentligt som återuppbyggnad av industrier, städer, hem. Människan måste återupprättas. Vi har blivit avtrubbade och förstörda av bestialitet och förvildning, många har också dragits in i förvildningsprocessen. Utöver allt annat som gått förlorat har också människan som bärare av de eviga ideerna blivit angripen.

Bön på 75-årsdag.

Det är här man främst måste sätta in krafterna, och även här förefaller det mig att kyrkorna borde inta en dominerande plats. Jag är en sann anhängare av den ekumeniska tanken, en sammanslutning av de högre religionerna i gemensamt arbete för gemensamma syften med ömsesidig aktning för varandras egenart. Men därtill krävs tolerans religionerna emellan; de får inte se på varandra i den anda som exempelvis missionen företräder, med bekämpande och nedsättande av "konkurrensreligionerna". Enligt min mening gjorde man bäst i att låta människorna planna vid sin nedärvda historiska religion, vilken den sedan än är.

"Det skall komma en tid när människorna skall få ande, nytt hjärta". Så säger de gamla israelitiska profeterna, och de orden står för mig när jag tänker mig den sanna ekumeniken förverkligad. Det är vad jag önskar mig för på min 75-årsdag.

SOURCE: Aftontidningen, June 27, 1944

14 PEOPLE ESCAPE FROM GERMAN SHIPS.

Sundsvall, June 27, 1944

Altogether 14 sailors have lately escaped from German ships in Sundsvall. The last escape happened Tuesday night, when the coast guard discovered five men climbing over the fence of the coast district. Four were caught immediately, and the fifth gave himself up later on. Also a sixth refugee started off during the night, but the police has not captured him yet. All six seem to be Russians who were working on the boat. Socialstyrelsen is now going to decide about their further fate.

00054

Aftontidningen,
June 27, 1944

14 rymmer från tyska båtar.

SUNDSVALL tisdag (TT).

Under sista tiden ha sammanlagt 14 sjömän rymt från tyska båtar i Sundsvall. Den senaste rymningen skedde natten till tisdagen, då hamnvakten upptäckte fem man i färd med att klättra över inhägnaden kring hamnområdet. Fyra blevo omedelbart fasttagna och den femte gav sig senare själv tillkänna. Även en sjätte rymmare gav sig i väg under natten, men han har ännu icke påträffats av polisen. Samtliga sex torde vara ryssar, som arbetat ombord på båten. Socialstyrelsen får nu bestämma om deras vidare öde.

000059

SOURCE: Dagens Nyheter, June 27, 1944

ESTONIA MOBILIZES EVERYBODY WITH RESPITE.

Dorpat, June 26, 1944

All the men in Estonia who are liable to military service but earlier got respite, have now been mobilized.

The commander of the military district in Tallinn has now issued a decree according to which everybody who in May got temporary furlough, has to be at the collecting places in Tallinn between the 26th and 30th of June. It is said that there is still hope that the men who now have been mobilized may remain in their home country. The Estonian boys born in 1925, who now are in German labor work, will be sent home 3 months before the time which first had been decided, that is July 1. The reason for this is said to be that one hopes that the young men with arms in their hands will take part in the defense of their country.

000056

Dagens Nyheter,
June 27, 1944

Estland inkallar alla med uppskov

DORPAT, måndag.

T.T. I Estland inkallas nu alla de värnpliktiga i tjänst, vilka tidigare haft uppskov eller tills vidare hemförlovats.

Befälhavaren i Tallinns militärdistrikt har utfärdat en kungörelse, enligt vilken de som i maj tills vidare hemförlovats eller erhållit uppskov inkallas och skall infinna sig på samlingsplatserna i Tallinn den 26—30 juni. Det förklaras att det finns hopp om att de som nu inkallas skall få stanna i hemlandet. De år 1925 födda estniska ynglingar som är i Tyskland i statlig arbetstjänst skall hemförlovas tre månader före den ursprungligen bestämda tiden, d. v. s. den 1 juli. Som orsak härtill anges att man hoppas att de unga männen med vapen i hand skall delta i sitt lands försvar.

000057

SOURCE: Aftontidningen, June 27, 1944

"OCCUPIED" TEACHERS WILL GET A HOME
IN OUR COUNTRY.

2,000 teachers from the occupied countries will, after their countries' liberation, be invited to the international recreation homes for teachers by the newly formed union, World Education Council. The recreation homes will, in the beginning, be set up in Switzerland and Sweden. Leading American pedagogues and representatives of 12 nations will be at the head of this Council, whose purpose will be to collect money in the U.S.A. for the destroyed schools in Europe and Asia, and work for the restoration of the teaching profession. The year's budget is supposed to go up to 3½ million dollars during the first period.

000058

Aftontidningen,
June 27, 1944

'Ockuperade' lärare få hem i vårt land

2,000 lärare från de ockuperade länderna skall efter sina länders befrielse inbjudas till "internationella rekreationshem för lärare" av den nybildade sammanslutningen World Education Council. Rekreationshemmen skall till att börja med upprättas i Schweiz och Sverige. Ledande amerikanska pedagoger och representanter för tolv nationer stå i spetsen för detta råd, vars syfte är att samla in pengar i USA till förmån för de förstörda skolorna i Europa och Asien samt verka för läraryrkets återupprättande. Årsbudgeten beräknas den första tiden till 3½ milj. dollar.

00059

SOURCE: Aftontidningen, June 27, 1944

THE STORM DID NOT STOP NINE REFUGEES.

Sundsvall, June 27, 1944

Nine Finns, among them women and children, have lately arrived at the coast in Gnarp. A Finnish refugee has also been taken care of at Bremö.

The Finns say that the journey was very wearisome. A storm started as soon as they had left the Finnish Archipelago, and the steers-man thought of going back. But the others declared that they preferred to take the risk and go on than to go back to Finland. They arrived at the Swedish coast wet and absolutely worn out.

00060

Aftontidningen,
June 27, 1944

Stormen hindrade ej nio flyktingar

SUNDSVALL tisdag (AT).

Nio finnar bland dem kvinnor och barn har nyligen anlänt till kusten i Gnarp. På Bremö har vidare en finsk rymling tagits om hand.

Finnarna berättar att resan varit mycket strapatsrik. Strax sedan man kommit ur den finska skärgården mötte hård storm och rorsmannen var betänkt på att vända. De övriga förklarade emellertid att de hellre togo risken av att fortsätta än att återvända till Finland. Alldeles genomvåta och utmattade kommo de slutligen fram till den svenska kusten.

00006 1

SOURCE: Dagens Nyheter, June 28, 1944

FINNISH REFUGEES TO GÄVLE.

Gävle, June 27, 1944

Another group of Finnish refugees arrived on Tuesday morning in two motorboats at Gävle from Nyland. The group consisted of 13 people, three men, five women and five children. They were all in good condition.

00062

Dagens Nyheter,
June 28, 1944

FINSKA FLYKTINGAR TILL GÄVLE.

GÄVLE, tisdag.

T.T. Ännu en kontingent finska flyktingar kom på tisdagsmorgonen i två motorbåtar till Gävle från Nyland. Gruppen bestod av tretton personer, därav tre män, fem kvinnor och fem barn. De var samtliga i god kondition.

00063

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

AMERICAN LEGATION
Stockholm, Sweden
June 21, 1944

848/ICO/MET

Mr. John W. Pehle
Executive Director
War Refugee Board
Washington, D. C.

Dear Mr. Pehle:

For the information of the Board there are enclosed several items and translations from the local press regarding the refugee problem.

Sincerely yours,

Iver C. Olsen

Iver C. Olsen
Special Attaché for
War Refugee Board

Enclosures - 8

00064

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, June 8, 1944

A humanitarian Swedish action has been frustrated by the Germans, says "Dagens Nyheter". It concerned an attempt to save 40,000 Rumanian Jews, who had been brought together near the Black Sea port of Constanza, and who would have found refuge in the Middle East, if only the transport question had been settled.

Since many means had been tried without result, a possibility of solving the question arose when the Swedish motorship "Bardaland", which sailed in the Red Cross service to Greece, became ready for relief purposes. The sistership, "Boreland" had already gone to the Mediterranean and been active in the Greek traffic. To prevent a displacement in the balance of the Swedish tonnage inside the blockade, "Bardaland", according to the agreements with the countries who are at war, is supposed to go home again. The Red Cross offered to book "Bardaland" before it left for Sweden for the purpose of transporting refugees from Constanza to Istanbul, if proper permission could be obtained. The Swedish Government supported the suggestion and tried from Berlin to obtain German safe-conduct for the ship's journey across the Black Sea. The Swedish proposal, according to "Dagens Nyheter", has now been dismissed by the Germans.

All hope of rescuing the 40,000 in the near future is lost because of this. It is easy to realize how barbarous this is, if one realizes that 5,000 of the 40,000 are children. The whole thing is entirely the responsibility of the Germans, as the Rumanians had no objection to the

00065

rescue. But it is not the first time the Germans have stopped this kind of Swedish relief action. Is one so sure that the day cannot come when one would be in need of at least a little plus on the credit account of mercy? Because it is not certain that only Jews and smaller occupied peoples will need help in the future.

000066

Nya Dagligt Allehanda,
June 8, 1944

En svensk humanitär insats

har omintetgjorts genom tyskt motstånd, berättar Dagens Nyheter (fp). Det gällde ett försök att rädda 40.000 rumänska judar, som ha sammanförts i närheten av Svarta havs-hamnen Constanza och som kulle kunna ha fått en frisläd i Mellersta Östern, om man bara kunde ordna transportfrågan:

"Sedan olika utvägar prövats utan att leda till resultat synes en möjlighet öppna sig i samband med att det svenska motorfartyget "Bardaland", som gått i Röda Kors-trafik på Grekland, blev moget för avlösning. Dess systerfartyg "Boreland" har redan gått ner till Medelhavet och satts in i Greklandstrafiken, och "Bardaland" skall alltså enligt de med de krigförande träffade avtalen hem igen för att balansen mellan svenskt tonnage innanför spärren inte skall rubbas. I detta läge erbjöd sig svenska Röda korset att, om vederbörligt medgivande kunde inhämtas, chartra "Bardaland" för att före hemförden transportera flyktingar från Constanza till Istanbul. Svenska regeringen understödde uppslaget och försökte i Berlin utverka tysk lejd för fartyget färd över Svarta havet. Det svenska förslaget har enligt vad Dagens Nyheter inhämtat nu blivit avvisat av tyskarna."

Därmed lär allt hopp om räddning inom överskådlig tid vara ute bland de 40.000. Hur pass omänskligt det hela är förstår man kanske bäst, om man vet att 5.000 av de 40.000 äro barn. Skulden för att transporten uteblir, måste helt läggas på tyskarna — rumänerna ha inte haft någonting att invända mot räddningsaktionen. Det är emellertid inte första gången, som man på tyskt håll hindrar svenska insatser. Är man så säker på att den dag aldrig kommer, då man själv skulle kunna behöva åtminstone ett litet plus på barmhärtighetens konto? Det är ju inte sagt att det enbart är judar och ockuperade småfolk, som kunna behöva hjälp i framtiden.

00006 7

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, June 14, 1944

FINNISH REFUGEES ARRIVE IN SWEDEN
IN MOTORBOATS.

Örnsköldsvik, June 14, 1944

22 Finnish refugees, among them 2 women and 3 children, arrived late on Tuesday night at a place situated north of Örnsköldsvik. Most of the refugees were soldiers on leave of absence. The journey had been undertaken in 2 open motorboats.

00006 8

Nya Dagligt Allehanda,
June 14, 1944

Finska flyktingar hit i motorbåt

ÖRNSKÖLDSVIK, onsdag (TT.) Tjugotvå finska flyktingar, varav två kvinnor och tre barn, anlände sent på tisdagskvällen till en plats strax norr om Örnsköldsvik. De flesta voro permitterade soldater. Överresan hade företagits i två öppna motorbåtar.

00069

SOURCE: Svenska Dagbladet, June 15, 1944

GENEVA REGISTER OVER LOST PEOPLE.

The International Red Cross Committee in Geneva has received many requests from neutral countries, and countries who are at war, to start the research of people whose fate would be of interest to their relatives and others.

They have, therefore, decided to erect a central registration office in Geneva, where every person who, for some reason had to leave his home, can get information about his relatives. The committee will, however, at present only add the cards to the central registration office, for the purpose of obtaining the desired information when peace comes. The more complete the central registration is, the quicker the intended purpose will be reached. The supervisory board of the Red Cross, therefore, in a communication to refugees who at present are in Sweden, exhorts those who feel that they have something to do with this question, to fill in registration cards and send them to the supervisory board.

The supervisory board in Geneva, in connection with this, declares that the committee in Geneva already has a valuable register of over 16 million war refugees, internees, etc.

000070

Svenska Dagbladet,
June 15, 1944

Genèveregister över försvunna.

Internationella Röda kors-kommittén i Genève har från många håll i krigförande och neutrala länder anmodats att anställa efterforskningar efter personer, om vars öde anhöriga eller eljest intresserade sväva i okunnighet.

Det har därför befunnits önskvärt att upprätta ett centralregister i Genève, där varje person, som av en eller annan anledning tvingats att lämna sin vanliga bostad, kan erhålla upplysningar om eller ge sig till känna för sina anhöriga. Kommittén kommer emellertid t. v. icke att göra annat än införa korten i centralregistret för att när freden kommer därigenom kunna tillhandahålla önskade upplysningar. Ju fullständigare centralregistret är desto snabbare kan det avsedda ändamålet uppnås. Röda korsets överstyrelse uppmanar därför i ett meddelande till flyktingar, som f. n. vistas i Sverige, att de som beröras av denna fråga i den mån de finna så möjligt och lämp-

I detta sammanhang meddelar överstyrelsen, att komittén i Genève redan har ett synnerligen värdefullt kartotek över omkring 16 milj. krigsfångar, internerade, omflyttade m. fl.

000071

SOURCE: Dagens Nyheter, June 8, 1944

A humanitarian Swedish action which has been attempted, but failed, is in these exciting days worth attention. This action should not be passed by unnoticed, even if the military events of the day take most of our interest. It concerns an attempt to save 1000 Jewish refugees who were brought together near the Rumanian Black Sea port of Constanza, and who would have found refuge in the Middle East, if only the transport question had been settled.

Since many means had been tried without result, a possible solution of the question arose when the Swedish motorship "Bardaland", which sailed in the Red Cross service to Greece, became available for relief purposes. The sistership, "Boreland", had already gone to the Mediterranean and been active in the Greek traffic. To prevent a displacement in the balance of the Swedish tonnage inside the blockade, "Bardaland", according to the agreements with the countries who are at war, was supposed to go home again. The Red Cross offered to book "Bardaland" before it left for Sweden for the purpose of transporting refugees from Constanza to Istanbul, if proper permission could be obtained. The Swedish Government supported the suggestion and tried to obtain from Berlin German safe-conduct for the ship's journey across the Black Sea. The Swedish proposal, according to Dagens Nyheter, has now been dismissed by the Germans.

000072

All hope of rescuing these defenseless people in the near future is lost because of this, as the attempt with "Bardaland" was the last chance of the many which had been tried before.

About 40,000 Rumanian Jews now await in the district of Constanza. Among them are about 5,000 children. At least of these, one could say that they have done no harm, and no military interest would be harmed if they were taken away from the fighting zone. The conclusion of the German refusal to the Swedish proposal seems to be inevitable: the Germans do not want these children to be saved. The present residence of these children is under Rumanian administration, and as far as is known, the Rumanians have made no objection to the plan of taking them away. It should be known that at least an attempt has been made from Swedish side.

000073

Dagens Nyheter
June 8, 1944

En svensk humanitär insats som försökts

men misslyckats är i dessa upprörda dagar att förteckna. Den bör inte gå helt obeaktad förbi, även om dagens militära krigshändelser tar den huvudsakliga uppmärksamheten i anspråk. Det gäller ett försök att rädda tusentals judiska flyktingar som finns sammanförda i närheten av den rumänska Svarta havs-hamnen Constanza och som skulle kunna få en fristad i Mellersta Östern under en förutsättning — att transportfrågan kan ordnas. Sedan olika utvägar prövats utan att leda till resultat syntes en möjlighet öppna sig i samband med att det svenska motorfartyget "Bardaland", som gått i Röda kors-trafik på Grekland, blev moget för [illegible]ting. Dess systerfartyg "Bo[illegible]" har redan gått ner till Medelhavet och satts in i Grekland-trafiken; och "Bardaland" skall alltså enligt de med de krigförande träffade avtalen hem igen för att balansen mellan svenskt tonnage innanför och utanför spärren inte skall rubbas. I detta läge erbjöd sig svenska Röda korset att, om vederbörligt medgivande kunde inhämtas, chartra "Bardaland" för att före hemfärden transportera flyktingar från Constanza till Istanbul. Svenska regeringen understödde uppslaget och försökte i Berlin utverka tysk lejd för fartygets färd över Svarta havet. Det svenska förslaget har enligt vad Dagens Nyheter inhämtat nu blivit avvisat av tyskarna. Därmed tycks möjligheterna att rädda dessa värnlösa för överskådlig tid vara borta, ty försöket med "Bardaland" torde ha varit den sista lilla chansen i en hel serie som förut prövats utan framgång.

Det är omkring 40.000 rumänska judar som väntar i Constanzadistriktet. Bland dem finns omkring 5.000 barn. Åtminstone om dessa torde väl ingen kunna påstå att de gjort någon något för när eller att något militärt intresse skulle skadas genom att de droges ur stridslinjen. Slutsatsen av tyskarnas vägran att gå med på det svenska förslaget förefaller ofrånkomlig: tyskarna vill inte att dessa barn skall räddas. Från rumänsk sida, och området där de vistas står under rumänsk administration, har veterligen inga invändningar rests mot tanken att transportera bort dem. Det bör bli känt att här från svenskt håll i varje fall har gjorts en ansträngning.

000074

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, June 15, 1944

40,000 Finnish children have now, according to information from the control instance in Helsinki, been transported to Sweden. 30,000 of these children have been transported through the Social Ministry's Children Transport Office, and the rest have been transported through private means.

Nya Dagligt Allehanda,
June 15, 1944

Enligt uppgifter, som lämnats av vederbörande kontrollinstans i Helsingfors ha cirka 40,000 barn numera överförts till Sverige, därav 30,000 genom Socialministeriets barntransportbyrå och de övriga på privat väg.

000076

SOURCE: Morgon Tidningen, June 10, 1944

FANTASTIC ESCAPE IN GERMAN FREIGHT CAR.

A Belgian and a Frenchman, who escaped from Germany in a freight car, were on Friday morning taken into custody in Tomteboda. They had been on their way 12 days before they dared to announce themselves.

They had, during the long journey, lived on water, spiced bread and ginger cakes. The Frenchman had tried to escape 3 times before, but without success. It was the Belgian's first escape. The two men became prisoners in 1940 and had lately been working in a factory. They were, in spite of the long journey, in very good condition.

000077

Morgon Tidningen,
June 10, 1944

Fantastisk flykt i tysk godsvagn

En belgare och en fransman, som rymt ur Tyskland i en godsvagn, omhändertogos på fredagsmorgonen i Tomteboda. De hade varit tolv dagar på väg innan de vågade ge sig till känna.

Under den långa restiden hade de levat på vatten, limpa och mjuk pepparkaka. Fransmannen hade tre gånger tidigare försökt att fly, men icke lyckats. För belgaren var det första gången. De blevo krigsfångar 1940 och ha senaste tiden arbetat på en fabrik. Trots den långa resan voro de i god kondition.

000078

SOURCE: Dagens Nyheter, June 17, 1944

19 REFUGEES ARRIVED IN OPEN BOATS.

Sundsvall, June 16, 1944

A new group of Finnish refugees, 5 men, 3 women and 2 children, arrived on Friday afternoon at Bremön in a very small boat.

9 Finnish refugees arrived on Friday morning in an open boat at Ulvön. There were, among others, a family consisting of 4 people. All the refugees came from a place in the middle of Finland.

000079

Dagens Nyheter,
June 17, 1944

Nitton flyktingar i öppna båtar.

SUNDSVALL, fredag.

T.T. Ytterligare en grupp finska flyktingar — fem män, tre kvinnor och två barn — steg på fredagsmiddagen i land på Bremön efter att ha gjort överfarten från Finland i en mindre båt.

På fredagsmorgonen kom nio finska flyktingar i en öppen motorbåt till Ulvön. Det var bl. a. en familj på fyra personer. Samtliga var från en ort i mellersta Finland.

00080

SOURCE: Svenska Dagbladet, June 16, 1944

CEREMONY IN HUNGARY. DESTRUCTION ACT WITH INVITATIONS.

Budapest, June 15, 1944

The 700,000 books, written by 150 Jewish authors, which 6 weeks ago were put on the black list by the Hungarian Government, have now been destroyed in a paper factory in the suburb of Budapest during a ceremony on Thursday.

The Commissioner of Government for press and radio, Permanent Secretary Kolosvary-Borkca, started the act of destruction with throwing a work by the Hungarian Jewish author Joseph Kiss and a work by the author Frans Werfel in the destruction machine. Several Hungarian and foreign journalists and representatives of the German Legation in Budapest had been invited to this ceremony by the Hungarian Government. About 2,540 book shops and official libraries have until now followed the appeal of the Hungarian Government and delivered a large amount of books.

Svenska Dagbladet,
June 16, 1944

Högtidlighet i Ungern.

Förintelseakt med inbjudningar.

BUDAPEST, 15 juni. (STB) 700 000 böcker av 150 judiska författare, som sattes på den svarta listan för sex veckor sedan av den ungerska regeringen, makulerades i en pappersfabrik utanför Budapest på torsdagen vid en officiös autodafé.

Regeringskommissarien för press och radio, statssekreterare Kolosvary-Borkea, inledde förintelseakten, i det han tog ett verk av den ungerske judiske författaren Joseph Kiss och ett verk av författaren Frans Werfel och kastade in dem i makuleringsmaskinen. Talrika ungerska och utländska journalister och representanter för tyska legationen i Budapest hade inbjudits av regeringen till denna akt. Hittills ha ungefär 2 540 boklådor och offentliga bibliotek åtlytt ungerska regeringens uppmaning och avlämnat en massa böcker.

00082

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

848/ICO/MET

AMERICAN LEGATION
Stockholm, Sweden
June 14, 1944

Mr. John W. Pehle
Executive Director
War Refugee Board
Washington, D. C.

Dear Mr. Pehle:

There are enclosed a number of press items and translations relating to the problems of the Board.

Sincerely yours,

Iver C. Olsen

Iver C. Olsen
Special Attaché for
War Refugee Board

Enclosures - 10

000083

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, June 7, 1944

THE STREAM OF REFUGEES CONTINUES.

Umeå, June 7, 1944

New boats with Finnish refugees still arrive by way of Kvarken, and the police in Umeå had on Wednesday to take care of not less than 15 men, who in 3 different boats had arrived during the last days.

Two of the men arrived sailing in a 24 foot boat. It is a mystery how they could manage the trip over such a large sea in so small a boat, specially as the weather was very unfavorable. But good luck always follows the bold. The time of quarantine is now finished for the more than 100 Finns, who first arrived. Most of them have been sent out to find employment in the ordinary labor market.

Nya Dagligt Allehanda,
June 7, 1944

Flyktingströmmen FORTSÄTTER

UMEA, onsdag. (Allehanda.) Nya båtlaster finska flyktingar komma fortfarande över Kvarken och under tisdagen fick polisen i Umeå taga hand om inte mindre än 15 man som kommit i tre olika båtar under de sista dagarna.

Två av männen hade kommit seglande i en 24 fots båt. Hur de kunnat klara sig över ett så stort vatten i en så liten båt, därtill under ganska svåra väderleksförhållanden, är en gåta, men lyckan lär ju stå den djärve bi. Karantänstiden är nu till ända för största delen av de tidigare anlända finnarna — över 100-talet. De ha i stor utsträckning sänts ut i allmänna arbetsmarknaden.

00085

SOURCE: Dagens Nyheter, June 7, 1944

JEWISH REFUGEES ARE COMING FROM FINLAND.

Helsinki, June 6, 1944

One of the last groups of Jewish refugees, who arrived in Finland from Austria, Poland, Czechoslovakia and Germany in 1938, have on Tuesday left Finland for Sweden, states "Svenska Pressen" on Wednesday.

The paper refers to the special committee, founded last summer under director Yrjö Kallinen and doctor C.O. Frietsch. Althouga the number of these refugees is only about a 100, they constitute a problem. This problem has been complicated in spite of the fact that they are not political, but racial refugees. This problem was especially created during the preceding Government.

"Svenska Pressen" says that the refugees have the right to live everywhere in Sweden, except in Stockholm, Umeå and Göteborg.

00086

Dagens Nyheter,
June 7, 1944

Judiska flyktingar hit från Finland

Från Dagens Nyheters specielle korrespondent.

HELSINGFORS, onsdag.

U.P. En av de sista grupperna judiska flyktingar som kommit till Finland 1938 från Österrike, Polen, Tjeckoslovakien och Tyskland har på tisdagen lämnat Finland och rest över till Sverige, meddelar Svenska Pressen på onsdagen.

Tidningen hänvisar till att det senaste sommar bildades en särskild kommitté under ordförandeskap av direktör Yrjö Kallinen och doktor C. O. Frietsch.

Trots att det rört sig om en så pass obetydlig kontingent som något över 100 och trots att det egentligen inte varit politiska flyktingar i annan mening än att de varit av judisk ras, har de kommit att utgöra ett problem i Finland under detta krig, ett problem som särskilt skapades under den föregående regeringen.

Svenska Pressen uppger att flyktingarna får slå sig ner i Sverige överallt utom i Stockholm, Umeå och Göteborg.

00087

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, May 24, 1944

REFUGEES SACRIFICED TO WHITE SLAVE-TRADE.

Ankara, May 23, 1944

A large traffic in human beings is going on across the frontier between Turkey and Syria. It is mostly the case of young Jewesses from Poland and the Balkan States who are smuggled over the frontier in well-organized groups. White slave-trade is thereby often occuring in horrible forms. Many of the younger women, who were promised to be helped safely to Palestine, have been sold to brothels.

00008

Nya Dagligt Allemanda
May 24, 1944

Flyktingar offer för vit slavhandel

ANKARA, onsdag. (STB) En omfattande människosmuggling pågår över gränsen mellan Turkiet och Syrien. I de flesta fall rör det sig om unga judinnor från Polen och Balkan, som smugglas över gränsen av välorganiserade ligor. Därvid förekommer ofta vit slavhandel under de ohyggligaste former. Många av de yngre kvinnor, som utlovats hjälp tills de anlända till Palestina, säljas till glädjehusen i de större städerna.

00089

SOURCE: Dagens Nyheter, May 27, 1944

MANY ÅLAND ISLANDERS ESCAPE TO SWEDEN.

Mariehamn, May 26, 1944

The newspaper "Åland" writes on Saturday: Many Åland Islanders have, without permission and without passports, escaped to Sweden during the spring months. The Åland Islanders, who have different professions, sometimes brought their wives and children and they usually escaped to Sweden in sailing boats. Most of them are workmen. Some of them are Finns.

The reason for this escape is not known, but it cannot be for lack of work, as agriculture, fishing, sailing and trade are in full swing and all workpower is needed.

It is to the interest for Åland to prevent these journeys across the Åland Sea, and this even more as eventual measures from the authorities could become hard against Åland's law-obedient fishermen and archipelago inhabitants. It might even happen that the right of fishing in the inner and outer archipelago could be forbidden.

We will therefore give those who eventually are planing to escape, the most serious warning, and we ask them to stay home and carry out their work. It

is no excuse, nor an extenuating circumstance that it is heard that the same illegal journeys are going on from Österbotten across the Bothnic Bay. It is stated from Mariehamn:

The authorities in Åland have instituted much sharper orders for permission to leave for Sweden. Only sick people or people who are obliged to go to Sweden because of business in the interest of Finland, now have the possibility of getting a passport. It is also nearly impossible for children over 12 years to go to Sweden without an absolutely valid reason.

00009 1

Dagens Nyheter,
May 27, 1944

Många ålänningar flyr till Sverige

MARIEHAMN, fredag.

T.T. Tidningen Åland skriver på lördagen: Olovligen och utan pass har under vårmånaderna åtskilliga ålänningar av skilda yrken, en del t. o. m. åtföljda av hustrur och barn, begivit sig från Åland och i segelbåtar rymt till Sverige. De flesta tillhöra arbetarklassen. En del är hitflyttade finnar.

Orsaken till denna flykt från hembygden är icke känd, men brist på arbete kan det knappast vara tal om, då såväl jordbruket som fisket, sjöfarten och hantverket har full sysselsättning och mer än så för all tillgänglig arbetskraft.

Det är ett rent åländskt intresse att motarbeta och förhindra dessa förbjudna färder över Ålands hav, detta så mycket mer som eventuella åtgärder från myndigheternas sida kan tänkas hårt drabba vår laglydiga fiskar- och skärgårdsbefolkning. Rätten att fiska i yttre skärgården och i havsbandet kunde tänkas bli starkt beskuren eller t. o. m. förbjuden.

Vi riktar därför en allvarlig maning och varning till dem som eventuellt umgås med rymlingsplaner att slå dessa ur hågen och stanna hemma för att här utföra sin gärning. Att man från Österbotten hört liknande olovliga och täta resor över Bottenhavet är, som envar förstår, ingen ursäkt, icke ens en förmildrande omständighet.

Skärpta passbestämmelser.

Från Mariehamn meddelas: Myndigheterna på Åland har infört avsevärt skärpta bestämmelser för utresetillstånd till Sverige. Pass beviljas numera endast sådana ålänningar som på grund av svårare sjukdom är tvungna att besöka specialister i Sverige eller sådana personer som reser i viktiga affärsangelägenheter, vilka kan vara till gagn för Finland. Även för barn över 12 år är det nu praktiskt taget omöjligt att utan fullgiltig orsak få pass för resa till Sverige.

SOURCE: Nya Dagligt Allehanda, May 22, 1944

NEW DEATH-BLOW AGAINST HUNGARIAN JEWS.

Berlin, May 21, 1944

A new decree has now cut the Hungarian Jews off from all business activity. The decree forbids the Jews to have garages, boarding-houses, hotels, cafés, pawnbrokers shops, beauty parlors, etc.

Nya Dagligt Allehanda,
May 22, 1944

NYTT DRÅPSLAG MOT UNGERSKA JUDARNA

BERLIN, måndag. (STB). Genom en ny förordning ha de ungerska judarna avstängts från praktiskt taget all affärsverksamhet. Genom dekretet förbjudas judar att inneha garage, pensionat, pantlåneinrättningar, lagerhus, badinrättningar, hotell, kaféer, frisersalonger, skönhets- och massageinstitut.

000093

SOURCE: Svenska Dagbladet, May 21, 1944

GHETTO IN A SUBURB OF BUDAPEST.

Budapest, May 20, 1944

A decree was issued on Saturday that a ghetto shall be established in Ujpest, a suburb of Budapest, where numerous Jews are living. The change has to be accomplished within 8 days. The Jews, for whom there is no place in the ghetto, shall be placed in houses with a big David star over the entrance.

Svenska Dagbladet.
May 21, 1944

Ghetto i förstad till Budapest.

BUDAPEST, 20 maj. (STB) På lördagen utfärdades en förordning om att ett ghetto skall inrättas i Budapests förstad Ujpest, där talrika judar bo. Omflyttningen skall vara klar inom åtta dagar. De judar, vilka icke få rum i ghettot, skola placeras i hus, försedda med en stor judestjärna över ingången.

000096

SOURCE: Svenska Dagbladet, May 22, 1944

2,700 Jews have, since April 1, migrated to Palestine, although all Jewish migrations should by this time have stopped.

Svenska Dagbladet,
May 22, 1944

2700 judar ha invandrat till Palestina sedan den 1 april, då all judisk invandring definitivt skulle ha upphört.

000097

SOURCE: Morgon-Tidningen, May 31, 1944

JEWISH MOTHER LOST 5 CHILDREN AND
6 GRANDCHILDREN DURING 5 YEARS.

Concentration camps, bombs, hunger, tuberculosis, suicide destroyed whole family.

By Robert Peifer.

The following is the story of the terrible fate, suffered by the 70 year old Jewess Mrs. Amalia Singer from Vienna, within 5 years.

The first of her sons died in a concentration camp, the second emigrated to Palestine, and was killed in Haifa during an air-raid, and the third, who was deported to Poland, died of hunger during his work in a stone quarry.

The first daughter was killed, together with her child, during her escape when the Germans marched into France, and the other daughter killed her child and committed suicide in a Jewish camp in Czechoslovakia.

The fate of women in war: we have read and heard much about it. Millions of women in countries which are occupied or at war live in fear and under strain; millions of women become widows; millions of women lose their sons. The fate of the Jewish mothers is worse than others during this war. The Viennese doctor, Lorenzen, who lives as a refugee in Birmingham, tells in a Swiss paper about such a woman's fate.

00090

Some weeks ago a woman, who many years ago had been my patient, came to me. She was strong and healthy in spite of her 70 years. She asked me to free her from life. She could not commit suicide, but she wanted me to give her some deadly poison. She said it would not be murder, it would be an act of mercy. I have taken this woman home to me - out of memory to my mother. My mother died a year ago in the ghetto of Litzmannstadt, where the Nazis had dragged her. My mother, whom I could not help, had one consolation. She knew that her only son was safe and she knew that I had found a wife in England. But Mrs. Amalia Singer, who now lives with me, became a widow 2 years ago, and her fate is a shaking accusation against the mass murder of innocent people which is going on under the Nazi Government.

Mrs. Singer had 3 sons and 2 daughters. One of the sons and both daughters were married. The son had 2 children, one of the daughters 3, and the second 1 child. All these 14 people now are dead.

Doctor Fritz Singer, a young dentist, died in 1939 in a concentration camp in Buchwald. Mrs. Singer's second son, a fashion drawer, emigrated to Palestine but died during an air-raid against Haifa in 1941. The third son escaped with his wife and two children from Vienna to Holland after the Anschluss. His fate was sealed when the German troops came into Amsterdam. He was arrested and parted from his wife and children. A few months later he was deported to Poland and Lublin. There he met his family after some time - but the smallest boy, 11 years old, had become mad and been taken away from his mother. She did not know anything about his fate. Egon Singer was ordered to work in a stone quarry

and died of hunger. His wife and children were "transcribed", as the Nazis say. This means that they are no longer living.

Mrs. Singer's oldest daughter was married to the former editor of the Vienna paper "Die Stunde". His name was Karnell. He was killed during the pogroms in November 1938. Friends saved his wife and children by getting them to Paris. They succeeded in escaping to Marseilles when the Germans marched into Paris. Mrs. Singer got, a week after the Germans marched into the unoccupied part of France, the message that her daughter and the three children were killed during a German air attack on the boat which was going to bring them to North Africa. The second daughter and her son, who had lived in Vienna, were sent to Theresienstadt, the large Jewish ghetto in Czechoslovakia. The husband died of tuberculosis. The wife, who was brought to a brothel, killed her child and herself.

And this tragic fate is not the only one. They have parted families, taken children away from their mothers and deported them to different camps in Poland. 1000 and 10.000 have died of hunger. It is not necessary to give a more exact description of this. The mass murders in Poland are well-known. Old and defenseless women have had a martyr's death, often gased in cattle-cars. Children have died a slow and horrible death. Their food consists of two plates of soup and a piece of dry bread a day.

The 70 year old Mrs. Amalia Singer from Vienna is only one of the millions of Jewish mothers, whose fate is an accusation, crying to heaven over the committed crimes.

Morgon-Tidningen, May 31, 1944

Judisk mor förlorade fem barn och sex barnbarn under fem år

Koncentrationsläger, bomber, svält, tbc och självmord utplånade hel familj.

Här berättas om det fruktansvärda öde, som den 70-åriga judinnan fru Maria Singer från Wien drabbats av inom en tidrymd av fem år.

Ena sonen dog i ett koncentrationsläger, den andra som utvandrat till Palestina, dödades i Haifa vid ett flygbombardemang och den tredje, som deporterades till Polen, dog svältdöden under arbete i ett stenbrott.

Den ena dottern dödades samman med sina barn, då hon flydde undan tyskarna vid deras inmarsch i Frankrike, och den andra dödade sitt barn och begick självmord i ett judeläger i Tjeckoslovakien.

Kvinnoöden i krig: vi ha läst och hört mycket om dem. Miljoner kvinnor i krigförande och ockuperade länder leva i ångest och spänning, miljoner kvinnor bli änkor, miljoner kvinnor förlora sina söner. Fruktansvärdare än andras äro de judiska mödrarnas öden under detta krig. Wienläkaren dr Lorxen, som lever som flykting i Birmingham, berättar i en schweizisk tidning om ett sådant kvinnoöde:

För några veckor sedan kom det till mig en kvinna, som för många år sedan hade varit min patient.. Trots sina sjuttio år var hon frisk och stark. Hon bad mig att befria honna från att leva vidare. Hon kunde inte begå självmord, men hon ville att jag skulle ge henne ett dödligt gift. Det skulle inta vara att mord utan att [illegible] till minne av min mor. Min mor dog för [illegible] år sedan i ghettot i Litzmannstadt, dit nazisterna hade släpat henne. Min mor, som jag inte kunde hjälpa, hade en tröst: hon visste att hennes ende son var räddad, visste att jag i England funnit en hustru. Men fru Amalia Singer, som nu bor hos mig, blev änka för två år sedan och har ett mödraöde, som utgör en skakande anklagelse mot det massmord på oskyldiga människor, som förekommit under naziregimen.

Fem barn och sex barnbarn nazismens offer.

Fru Singer hade tre söner och två döttrar. En son och bägge döttrarna voro gifta. Denne son hade två barn, den ena dottern tre och den andra ett barn. Alla dessa fjorton människor äro nu döda.

Dr Fritz Singer, en ung tandläkare, dog redan 1939 i ett koncentrationsläger i Buchenwald. Fru Singers andra son, en modelltecknare, hade utvandrat till Palestina men blev 1941 i Haifa offer för ett luftbombardemang. Den tredje sonen hade efter Anschluss med sin fru och sina två barn i åldern 11 och 14 år flytt från Wien till Holland. När de tyska trupperna drogo in i Amsterdam, var hans öde beseglat. Han häktades och skildes från fru och barn. Några månader senare deporterades han till Polen till Lublin. Där sammanträffade han så småningom med sin familj — men den elvaårige pojken hade under tiden blivit vansinnig och hade fråntagits modern. Hon visste ingenting om hans öde. Egon Singer kommenderades till arbete i ett stenbrott och dog efter några månader av svält. Hustru och barn blevo som icke arbetsdugliga "avskrivna", som det heter på nazispråket, det vill säga de äro inte längre i livet.

Mannen dödad under pogrom, hustru och barn vid bombanfall.

Fru Singers äldsta dotter var gift med den tidigare redaktören för Wienertidningen Die Stunde, Karnell. Han dödades under pogromerna i november 1938. [illegible] Paris. När tyskarna tågade in där, lyckades de undkomma till Marseille. Några veckor efter det tyskarna ockuperade ock-

så den obesatta delen av Frankrike, erhöll fru Singer från Röda korset via Portugal meddelandet, att hennes dotter och de tre barnen hade befunnit sig ombord på en båt, som franska patrioter sökte undkomma med till Nordafrika. Vid ett tyskt flygangrepp mot båten, vilken till slut uppnådde den spanska kusten, hade fru Singers dotter och barn dödats.

Den andra dottern och hennes man och barn, som en lång tid fått leva på den låga lön och de nedminskade livsmedelsransonerna som tillkommo de judar, som tvingades till arbete i krigsindustrin i Wien, skickades till Theresienstadt, det stora judelägret i Tjeckoslovakien. Mannen dog där i tbc, hustrun, som togs till en bordell, dödade sitt barn och begick självmord.

Under fem år har denna judiska mor förlorat alla sina anhöriga — fjorton människor.

Svältdöd för de små, de gamla gasas ihjäl.

Och detta öde, som dr Lorzen berättar om, är inte enstaka. Man har skilt familjemedlemmar åt, barn från sina mödrar och departerat dem till olika judeläger i Polen. Tusenden och tiotusenden ha dött hungerdöden. Tiotusenden ha ryckts bort i epidemier och hundratusenden ha som icke arbetsdugliga "avskrivits". Vad det betyder behöver här inte närmare ordas om. Massmorden i Polen under de senaste två åren äro välkända. Värnlösa kvinnor ha pinats till döds, åldrade kvinnor ha lastats i boskapsvagnar och gasats. Barn ha dött en långsam, fruktansvärd död: deras mat består av två tallrikar soppa och ett stycke torrt bröd per dag.

Den 70-åriga fru Amalia Singer från Wien är bara en av miljoner judiska mödrar, vars öde är en anklagelse, som skriar till himlen om de missgärningar, som begåtts.

Robert Peifer.

SOURCE: Svenska Dagbladet, June 2, 1944

MALE JEWS MOBILIZED IN HUNGARY.

Budapest, June 1, 1944

The Hungarian authorities have decided to mobilize all male Jews who are in the age of military service. The decree was issued as a result of the Jews' attempt to sabotage the Hungarian war efforts. Doctors and chemists are not included in the decree.

Svenska Dagbladet,
June 2, 1944

Manliga judar inkallas i Ungern.

BUDAPEST, 1 juni. (STB) Alla manliga judar i militär tjänsteålder skola inkallas till krigstjänst enligt ett beslut av de ungerska myndigheterna. Förordningen uppges ha utfärdats som en följd av judarnas försök att sabotera den ungerska krigföringen. Läkare och apotekare äro undantagna från bestämmelsen.

0 0 0 1 0 3

SOURCE: Dagens Nyheter, June 3, 1944

ÅLAND AND THE REFUGEES.

Mariehamn, June 2, 1944

The stream of refugees from Åland to Sweden has lately taken on unexpectedly large proportions. It has not made any difference that the authorities have ordered a sharper watch of the coast, or that the paper Åland in a leading article has recommended the readers to remain at their post and carry out their tasks. The stream of refugees has, inspite of this appeal, increased.

The reasons for this are numerous. Some of the refugees try to go to Sweden, hoping for better living conditions, but the larger part want to go to Sweden because of their political opinion. The Åland Islanders never liked the Labor Law, which the authorities (Finnish) thought would be a good thing for the Islanders. The majority of the Åland Islanders have their own type of law, which among other things declares that the male population of the Islands is only obliged to take part in the defense of the country by serving in the pilot and light house service. But several men have, through the Labor Law during the last years, been mobilized to work making fortifications and other tasks, which directly belong to defense. Men all over Åland have been conscripted under the Labor Law. Men of all ages and from all

classes have been sent to lonely islets and skerries to take part in defense work. It has often happened that a peasant's son was mobilized in the middle of harvest time and forced to leave when he was badly needed at home. Several fishermen have similarly had to leave their work. All this has resulted in opposition against the Labor Law, and many have been trying to leave the Island.

The Commander in Åland, a Finnish speaking colonel, because of the numerous escapes to Sweden, recently has made an important speech to the people, in which he used extremely hard words.

The hard times have also left their traces with reference to the language problem. This has been noticeable in Åland during the last years of war. The Åland Islanders expressed their wish, when Finnish military forces were sent to Åland to defend the Island's neutrality in accordance with Åland's own law, that these military forces should be Swedish speaking. The authorities just granted that wish, but the majority of the military forces on Åland now speak Finnish. The Swedish speaking troops have been exchanged for Finnish speaking, a circumstance which has been rightly observed by the Åland Islanders. It is also known that the Finns, through decoys, have tried to buy land on Åland. This has succeeded a few times, but the provincial authorities have used their right in reacquiring this land, and the land of Åland has, because of this, remained in the Islanders' hands until now. The food situation in Åland has been quite satisfactory during the whole war. The most important

necessities have from time to time been lacking, but it has been worse in the mainland. The black market of course also exists in Åland. The richer part of the population has, through the black market, been able to lead more or less the same life as during normal times. But it has sometimes been very difficult for the poor. But no Åland Islander has suffered from real hunger, and it should be remembered that the country supports itself with bread, butter, meat and fish. But the Åland Islanders are not allowed to keep their reserves themselves. They have to deliver them to people in the mainland whose position is worse. A large amount of food is sent with every boat to Åbo and Helsinki, among other things especially a large quantity of fish.

Dagens Nyheter,
June 3, 1944

Åland och flyktingarna.

MARIEHAMN, fredag.

Flyktingsströmmen från Åland till Sverige har under senaste tid tagit oväntat stora proportioner. Det har icke hjälpt att myndigheterna skärpt bevakningen längs kusterna eller att tidningen Åland — ålännnigarnas officiella språkrör — i ledande artiklar uppmanat sina läsare att stanna på sin post och uppfylla sin plikt. Flyktingsströmmen har trots tidningens appell snarare tilltagit.

Orsakerna härtill är mångahanda. En del flyktingar söker sig över till Sverige i hopp om att där få bättre utkomstmöjligheter, men övervägande delen av de åländska flyktingarna söker sig till Sverige på grund av sina politiska åsikter. En nagel i ögat för ålänningarna har arbetspliktslagen varit alltsedan riksmyndigheterna ansåg att lagen även var tillämplig för öarnas befolkning. Majoriteten av densamma är dock av en annan uppfattning. Ålänningarna har sin självstyrelselag, i vilken det bl. a. heter att öarnas manliga befolkning icke är skyldig att delta i landets försvar på annat sätt än att tjäna lots- och fyrväsendet. Men genom arbetspliktslagen har åtskilliga åländska män under de senaste åren inkallats till befästningsarbeten och andra uppgifter som direkt hör samman med försvaret. Överallt på Åland har utskrivningar till arbetsplikt förekommit. Män av olika ålder och stånd har skickats ut till ensliga holmar och skär för att delta i fästningsbyggen. Utskrivningarna har i många fall tillämpats fullkomligt godtyckligt. Mången bondson har mitt under skördetiden fått sin inkallelse och varit tvungen att ge sig i väg, ehuru han så väl hade behövts hemma på gården. Likaså har mången fiskarson fått överge sitt förvärvsarbete för att tjäna landets försvarsmakt. Allt detta har väckt motvilja och opposition mot arbetspliktslagen och lett till att många sökt sig bort från öarna.

Till följd av att under den senaste tiden så många ålänningar flytt till Sverige höll nyligen befälhavaren för de på Åland förlagda trupperna, en finskspråkig överste, ett strafftal till ålänningarna, varvid han använde synnerligen hårda ord.

Tidens tunga trycker även sin prägel på språkpolitiken. Under de senaste krigsåren har man kunnat lägga märke till detta även på Åland. När finsk militär först skulle sändas till Åland för att i enlighet med bestämmelserna i den åländska självstyrelselagen värna den åländska neutraliteten uttalades från åländskt håll önskemålet att endast svenskspråkig militär skulle placeras på Ålandsöarna. Myndigheterna rättade sig till en början efter detta önskemål, men numera utgöres övervägande delen av den på Åland förlagda militären av finskspråkig sådan. De svenska förbanden har utbytts mot finskspråkiga, en omständighet som bland ålänningarna väckt berättigad uppmärksamhet. Vidare har man sig bekant att finnar genom bulvaner försökt köpa åländsk jord. Det har även i ett par fall lyckats, men när den verklige köparens namn blivit känt har landskapsmyndigheterna begagnat sig av sin rätt till inlösningsförfarande, och sålunda har den åländska jorden hittills kunnat bevaras i ålänningarnas händer.

Livsmedelsläget på Åland har i stort sett varit tillfredsställande under hela kriget. De viktigaste förnödenheterna har det visserligen då och då rått brist på, men på fastlandet har det varit ännu sämre ställt. Svarta börsen finns givetvis också på Åland. Genom densamma har de mera välbärgade ålänningarna kunnat föra i stort sett samma liv som under normala tider, men för de fattigare har det mången gång varit i knappaste laget. Ingen ålänning har dock tills vidare behövt svälta, och det bör läggas på minnet att landskapet är självförsörjande såväl i fråga om bröd och smör som kött och fisk. Men ålänningarna får icke ensamma behålla sina förråd. De är underkastade leveransskyldigheter till personer på fastlandet vilka har det sämre ställt. Med varje båt avsänds ansenliga mängder livsmedel till Åbo och Helsingfors, bl. a. stora kvantiteter fisk.

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

848/ICO/MET

AMERICAN LEGATION
Stockholm, Sweden
May 22, 1944

Mr. John W. Pehle
Executive Director
War Refugee Board
Washington, D. C.

Dear Mr. Pehle:

For the information of the Board there are enclosed extracts from two letters and several translations from the local press.

Sincerely yours,

Iver C. Olsen
Special Attaché for
War Refugee Board

Enclosures - 6

EXTRACTS FROM LETTERS WRITTEN BY A
MISSIONARY IN BUKAREST.

As enemy troops advance towards the Roumanian frontier, our Government has also taken measures to send a part of the Jews, who a year ago or more were deported to the newly occupied Ukrainian Provinces, back to Old Roumania. A first transport of 7000 Jews returned to the Moldavian town Dorohoi.

14,000 Jews had been deported earlier from there. Half of them had been killed or had died from hunger, thirst, frost and other misfortunes on the way. The other part now returned.

As neither S. or I, he as a foreigner and I as a Jew, could go there, we at once sent a Roumanian lay sister. This sister, remember her as Angela in your prayers, has got so much courage and so much interest in converting men, that you are reminded of books you have read from the beginning of the Christianity. The lay sister brought about 100 books of Common Prayers, although religious literature is forbidden at present. We of course also gave her a little support for the most needy.

How she spent her days there cannot be described. People looked like skeletons because of their sufferings during several years. Everything, really everything, was taken away from them. She saw with her own eyes, in December, girls between 17 and 18 and boys who had to go around naked, absolutely naked, the girls did not even wear panties or underwear. The others wore "rags" and many of them had to go without shoes. Everybody is hungry. One shivers when

one hears what they have gone through. There are people among them who had to dig the graves of their own parents. Children were picked up by their feet and thrown against the wall until their brains ran out. They often had to stand and wait for hours for some drops of water. Anyone who made a single step out of the ranks was immediately shot. On the end many did not get any water at all. A great deal of the returning children have no parents. Their parents had died in a tragic way.

The terror against Protestants continues. Protestants in the villages are fetched by soldiers in their houses on Sunday mornings and forced to take part in the orthodox church service. The prisons are horrid. This is the way Christians today go to the cross.

March 6, 1944

The Swedish Minister in Bukarest, who really did all he could for us, talked for us with the Minister of Culture. After that he introduced us to this minister in an audience, and the result was that our Mission chapels in Galata, Iasi and Bukarest, officially have been called Protestant-Lutherian churches, where we are free to have our services. This is the end of our secret services. We will open our chapel in Bukarest next Sunday.

March 17, 1944

For the first time in history there is a Protestant church service in the Roumanian language. Our church does not only mean much to the Jews, it is also the first Protestant chapel with service in Roumania. And it could easily become the gathering place for all persecuted Roumanian Protestants.

Angela and her husband, also a Christian and a good worker, are now back in Dorohoi. From there they will go to Cernauti, where they will give help to the imprisoned and suffering Jews. From there they will go to the villages of Bukovina to help the children, left by the condemned Protestants. We gave them a large sum of money when they left.

Aid for the Jews in Transnistria is now finished. The Russian troops are hard on the frontier of Transnistria and the Roumanian authorities therefore gave all Jews permission to escape to Bukovina. Very great suffering is now going on there. But it is much easier to help there. And as soon as you have confirmed that we have settled all material questions and that we therefore have no financial difficulties, we shall make the necessary arrangements for further aid in Bukovina.

A letter from the Missionary in Bukarest.

May 29, 1944.

Dear Brothers,

I will give you some news as I know that you are all thinking about us.

The only lay brother with whom we still have contact in Transnistria (the others are probably all dead) succeeded in escaping from the Russians, shortly after the occupation of Moghilew. He is now with us. He has gone through horrible things. He saw his mother go mad from hunger. The faith of this man is to be admired if one considers all he has seen during these three years of deportation.

The only surviving Jewish Christian in Chisinan decided to remain, and not to escape from the Russians.

We have no more information about him. Neither do we know anything more about our brothers in Cernauti. Only two remained there. The others left long ago, or have been deported or killed. No Jew could get away from the Russians in Cernauti. They were not allowed on the trains.

Orders came too late to Transnistria from our authorities, that the Jews had permission to escape to Bukovina. Not much more than 100 to 200, that means only about a thousandth of the Jews deported to that place, managed to escape. The others remained.

The Germans will have plundered and killed some of them during their retreat. The others fell into Russian hands, where most of them could not expect much quarter.

Iasi worries us very much. The feeling here is very anti-semitic. The Jews are accused of being pro-Russian. Iasi was always noted for being anti-Jewish and thousands of Jews had already been killed there. In 1941 alone 10,000 Jews were killed. A blood-bath is now expected any day. And there is panic among the Jews. Sister Olga will under no circumstances leave the town before she has been able to send us all the Jews who want to leave. The journey by train on the other hand is risky for them.

Things in Galati are different. The Christian Jews in Iasi are only young people, but the Mission in Galati deals with whole families who very often have children. It is impossible to evacuate them all. Pastor Solheim decided to stay with them. He merely telephoned and asked me to send him a larger amount

of money, which he could use for them all if his town were occupied by the enemy through an occupation of Budapest.

We have just got the information about a great pogrom in Cernauti. We have not been able to check the information yet, and we do not know anything more. My wife has just been to the station. A train arrived from Iasi. Perhaps some of our people are in it, but nobody is allowed to get out in Bukarest.

Bukarest, April 27, 1944

Since last month we are in an entirely new position because now the heavy bombardments of Galatz and Bukarest have added to our sufferings. There were thousands of dead people, and everybody is sticken by an indescribable fear. All shops and offices are closed about 11 o'clock, when the enemy bombers usually appear. The roads are empty, desperate mothers run with their children out in the fields. The richer part of the population has left the town.

The Jews have still no permission to move. Their danger is therefore much greater. There is such a fear among them, that many are afraid to leave their flats to go to church on Sundays, especially as the church has no shelter.

Male Jews are supposed to help during air-raids, and they are rather proud of having saved so many German and Roumanian lives, after having seen Germans and Roumanians burying Jews alive. But as one air-raid comes after the other they are very busy and have no time for their material needs.

The Mission station in Iasi has been liquidated. The town is very near the front. A recent report says that the Jewish population received the order to go together into ghettos. Panic broke out among the Jews, because they feared the Germans during their retreat. As our first little community in Iasi was destroyed at the beginning of the war, we did not want to risk the same thing with the second one, and we succeeded in transferring the whole community with the exception of two people who wanted to stay, to Bukarest. A part, after many dangers, reached Bukarest, although they were not allowed to leave the town. Angela's husband let the other part be arrested by a friend of his, a Captain. Then he got the order to escort them to Bukarest himself. The whole thing was of course only a trick. The order of arrest was torn up at the station in Bukarest and the dear people were brought to our Mission instead of to the military court. It is necessary to do such things to be able to save people from an unjust death. We have a great deal of similar stories behind us. It will take you some time to get used to the thought that it should be necessary for us to save young Christian Jews that way.

Sister Olga is also in Bukarest, taking care of her people. I have also left the administration of the whole relief fund in her hands, because she has more practice than I. And so I am free for the church services. It is a pleasure for me to have found such a co-worker in Bukarest.

Most of the Mission's belongings got lost during the escape from Iasi. It is a question if we will get anything back.

Our plans to use your relief fund for Dorohoi

and Transnistria did not succeed. Only a part of the fund arrived in time at Dorohoi and Cernauti. We will give the other part to the Jews who escaped to Bukarest (many Jews fear the Russians more than the Germans) to the imprisoned Jews and to the Christian Jews who, because of their work during the bombings, have no possibility to earn money.

I have left the most important thing to the end. Boats with Jewish children, and also adults are still leaving for Palestine. It is the work of the Zionist Congress and the Red Cross. The British Government has therefore granted a great many immigration certificates. Others go without certification and the British Government closes one eye. We have already for years corresponded with the Christian Jewish Alliance, with the Anglican Bishop of Jerusalem, and also with the Church Mission to Jews about the question of whether one could not do something also for the Christian Jews. To give them a possibility of immigration, which they cannot get offered from the Zionists. A lot was written about it at that time. But nothing happened. But we would not have had to sacrifice so many people, if we could have worked for our people in the way the Zionists worked for theirs. But it is perhaps not too late, to save the survivors. Could not a representative of a church in a neutral State, together with the Red Cross do something? Perhaps you can take up the question with the Christian Jewish Alliance again. But the thing is very urgent and has to be done by telegraph. We once worked on those plans in all details. But no one moved, and the Zionists saved Jewish lives during that time.

Extract from a letter to Mr. Iver Olsen
from Mr. K.S. Oppenhejm.

Referring to our conversation about what can be done for the many refugees from the countries overrun by Nazi regime, I am of the opinion that the main points in the relief work must be:

1. To keep the refugees alive until the war is over.

2. To make arrangements for sending refugees home to their native countries, or as far as the refugees or deportees do not intend to go back to their native country (Germany), to examine the possibilities of finding a new home for them.

Before going into details how such auxiliary work, in my opinion, can be done, I shall give you some facts.

In Germany there were at the time when the Nazis came to power about 600,000 Jews, the main part of whom emigrated in the thirties to France, England, Holland, Belgium, U.S.A., South America, South Africa and Australia. A smaller part went to Scandinavia and Switzerland.

All the German Jews who emigrated to Denmark and Norway have afterwards either emigrated to Sweden, or were deported by the Germans, after the occupation of these countries.

About 7000 of the 8000 people of Jewish origin in Denmark, including German refugees, have reached Sweden, while about 600-700 were deported to Theresienstadt.

About two thirds of the 2000 Jews, including German refugees in Norway, have found refuge in Sweden, while one third have been deported to camps in Upper Silesia and Oranienburg together with about 6000 other Norwegians, deported because of their political convictions.

From the information I have been able to get about this subject, only 1000 of the 600,000 Jews situated in Germany are now living there, outside concentration and deportation camps.

Only about 7000 of the original 250,000 Jews are left in Austria and about 150,000 of original 250,000 in France.

The 70,000 Jews in Belgium have only recently been deported, but deportation is for the moment being carried out on a big scale.

Only 5000 of the 180,000 Jews in Holland are left. Up to now I have had no information about the fate of the Yugoslavian Jews.

In Greece there were 105,000, and it is assumed that about 50,000 are still living there.

There is no information about the 850,000 Jews in Hungary.

Only about 30,000 of the 90,000 Jews in Roumania, and only 60,000 of the 260,000 Jews in Czechoslovakia are left.

In the Baltic States, there were: in Esthonia, 4,600, in Latvia, 100,000, in Lithuania, 165,000. Not a single Jew, according to information I have, is left in these countries.

About 3,500,000 Jews lived in Poland after the

German deportations from occupied countries to that country. Only 300,000 of these are still assumed to exist.

Finally I want to point out that about 20 - 25,000 German refugees went to Shanghai, where they still live under the most deplorable conditions.

It has been impossible for me, during the short time that has been at my disposal, to get positive information about the camps in Poland.

I know that there exists a relief organization in Cracow, which however, must be looked upon with reservation. An organization called J U S (Jüdische Unterstützungsstelle) has been working there up to the end of 1942. It got means for its work, among others, from Sweden. The organization was liquidated at the beginning of 1943, and the relief organization in Sweden got a letter, that the last money send to J U S rightly should be paid out to the State, which had taken over the administration of J U S functions. On a question from Sweden for which purposes they wanted the amount, the answer was after a rather long interval, that J U S had now been revived and was continuing its work. The Swedish organization has after that several times sent various goods to the leader, a Doctor Weichert, who was also employed in the original J U S. I am personally a little in doubt whether the organization is really working on behalf of the Jews.

Outside Poland there are camps in Theresienstadt, in Czechoslovakia, where about 47,000 Jews deported from Germany and from occupied countries are living. Recent information report, that the Germans are beginning to remove Jews from this camp to Oranien-

burg and others inside Germany, presumably in order to use them for cleaning up the bombed cities.

Those who were deported from Denmark on account of their political convictions, are living in concentration camps at Oranienburg and Ravesbrück (Mecklenburg), men in Oranienburg, women in Ravesbrück.

There are further camps in Upper Silesia, in Auschwitz, Birkenau and Sossnowice. There are said to be about 70,000 people from various countries in the last of these.

As to what concerns the principal questions, i.e. what can and should be done to help all these people, placed in deportation and concentration camps, I first want to deal with my point I. i.e. to help to keep these people alive until the war is over, and I will here call attention to what has been done by the Danes.

We have managed to build up a record of the Jews deported from Denmark, as well as of all those who have been deported on account of their political convictions, as far as possible mentioning the relatives of each deportee and where these relatives are living.

After having discussed the matter with the Swedish Red Cross, we have got permission to send parcels of food to all Danish Jews in Theresienstadt.

This permit allows the sending of 300-400 parcels a month with an average weight of about 1 kilogram and containing such things as quaker-oats, honey, sweets, sardines in oil, cheese, marmelade, desiccated milk, ovomaltine, Hungarian pea-flower, sugar and

vitamin preparations. The permission is given by the Swedish ministry of food and we can begin to forward these parcels when we have the consent of the allied Nations.

I should propose to try through conversation with the diplomatic representatives of the separate countries here in Sweden, to build small committees like the Danish, consisting only of about 3 persons, who working in connection with your organization, after having formed a record of deportees and refugees from their own countries, should, as far as possible, send parcels with food and vitamins to all camps.

This will of course call for much discussion, and will be much more difficult than it has been for Denmark, because for us it was possible to get information about the fate of the deportees from Denmark itself, but this will be impossible in many cases as the Germans have instituted the death penalty for any help given to Jews.

Concerning my point II. the presumptions are the same, i.e. to attend to the arrangements for sending the refugees home to their native countries, or if they do not want to go back, to examine the possibilities of finding a new home for them. The main work must be to form records with exact information as to where each person is to be found.

For this purpose it will be necessary also to form small committees founded by your organization and the diplomatic representatives for the sundry countries here in Sweden.

These committees should organize now and after

the war carry out the home-sending from the camps and finally, concerning the German Jews, of whom many do not want to go back to Germany, examine the possibilities where these can be placed, in other words the possibilities for an organized emigration. On this point Australia with its low population and the South American States must mainly be considered, as it can scarcely be assumed that either European countries or U.S.A., after the end of the war, will be able to absorb more than those who already have their families living in these countries.

It is quite clear to me that most of what I have written here can be no news to you, but I should be very glad, if after having read these lines, you would see me, and give me the opportunity to discuss the matter more thoroughly with you.

000123

SOURCE: Svenska Dagbladet, May 14, 1944

REFUGEES FROM FINLAND ESCAPED DURING
THEIR LEAVE OF ABSENCE.

Örnsköldsvik, May 13, 1944

A motor-boat with six Finnish refugees has arrived to Gisslan near Örnsköldsvik. The refugees, 3 young men (2 about 30 years, 1 about 23), were soldiers and had escaped during their leave of absence. Two of the men had brought their wives, and one of the couples also brought their little daughter. They have all been sent to Umeå. The three men declared themselves as political refugees. They are all fishermen.

Svenska Dagbladet,
May 14, 1944

Flyktingar från Finland rymde under permission.

ÖRNSKÖLDSVIK, lördag. (TT) En motorbåt med sex finska flyktingar har anlänt till Grisslan i Örnsköldsvikstrakten. I båten befunno sig tre unga män, två i 30-årsåldern och en på 23 år, två kvinnor, som äro hustrur till de både äldre männen, samt en 5-årig dotter till det ena paret. Två av männen voro frontsoldater, som flytt då de voro hemma på permission. Flyktingarna sändes med bil till Umeå. Inför landsfiskalen uppgåvo de tre männen att de voro politiska flyktingar. Till yrket äro de fiskare.

000123

SOURCE: Svenska Dagbladet, May 14, 1944

INSTITUTE FOR "JEWISH INVESTIGATION"
IN HUNGARY.

Budapest, May 13, 1944

Mr. Endre, Secretary of State, has decided to found an institute for "Jewish Investigation" in Hungary. This institute will be specially in charge of the handling of the "Solution of the Jewish question."

000126

Svenska Dagbladet,
May 14, 1944

Ungern får institut för judeforskning.

BUDAPEST, 13 maj. (STB) Ett statligt "institut för judeforskning" har nu grundats i Ungern genom ett beslut av statssekreteraren i inrikesministeriet Endre, vilken har i speciellt uppdrag att ägna sig åt "judefrågans lösning".

000127

SOURCE: Morgon-Tidningen, May 15, 1944

THE STREAM OF REFUGEES FROM
FINLAND CONTINUES.

Umeå, May 14, 1944

The stream of refugees from Finland continues. 11 refugees arrived on Sunday at the lighthouse of Stora Fjäderägg on Holmö. They will be transferred to the refugee camp in Umeå.

00128

Morgon-Tidningen,
May 15,1944

Flyktingströmmen från Finland fortfar.

UMEÅ söndag.

TT. Den livliga flyktingströmmen från Finland över Kvarken fortfar, och på söndagen kommo elva flyktingar till Stora Fjäderäggs fyrplats på Holmön. De skola föras till flyktingslägret i Umeå.

000129

SOURCE: Dagens Nyheter, May 15, 1944

HUNDREDS OF REFUGEES ARE COMING
FROM FINLAND.

The situation for the 2000 Finnish Jews is very difficult. There is also a group of about 200 Jews, stateless refugees in Finland, for whom the sight of German troops is a constant reminder of their past sufferings. Mr. A. Stiller, director from Helsinki, says that the 110 Jewish refugees, who in 1938 came to Finland from Germany, will now move to Sweden.

Mr. Stiller says that all these refugees are hoping to go to America or other transoceanic countries after the war.

Mr. Stiller also says that there is no reason to worry about the treatment of the Jews in Finland for the moment. The Jews have after the Russian time always been treated as Finns. The few anti-semitic cases are of no importance. Finland is the only country, which on the German side is fighting against Russia, without having any anti-Jewish laws. These anti-Jewish laws for instance exist in Bulgaria, which country is not officially at war with Russia.

Even a pro-German politician as Witting, has several times pointed this out to the Germans.

The Jewish boys play football as well as the Finnish.

The Finnish Jews are very patriotic and proud of their country, which has been an example for the

spirit of resistance, the same spirit one finds among the fighters for freedom in all occupied countries. If one admires them, one also must admire the indefatigable fight of the little Finland against the superior power.

00013

Dagens Nyheter,
May 15, 1944

Flyktingar hit, hundratal judar från Finland

Finnarnas dilemma är svårt, och för de omkring 2.000 finska medborgare som är judar är situationen av naturliga skäl ännu mera ömtålig. Det finns dessutom en grupp på omkring 200 judar i Finland av kategorierna statslösa och flyktingar, för vilka tyska truppers närvaro i landet utgör en ständig påminnelse om vad de tidigare har upplevat. Den judiska flyktingskontingent på 110 personer som 1938 kom till Finland från Tyskland skall nu flytta över till Sverige, berättar direktör A. Stiller från Helsingfors — en broder till Mauritz Stiller — som för närvarande besöker Stockholm.

— Samtliga dessa flyktingar ämnar sig efter kriget till Amerika eller andra transoceana länder, säger direktör Stiller. Frånsett alla andra bevekelsegrunder är det naturligtvis mera praktiskt för dem att avvakta resemöjligheter i det neutrala Sverige än i det krigförande Finland.

Judarnas behandling i Finland ger i och för sig ingen anledning till oro, förklarar direktör Stiller vidare. Efter den ryska tiden har judarna alltid betraktats som fullvärdiga medborgare både i lagens mening och i folkets sätt att umgås med dem. De enstaka fall av antisemitism som förekommit har i stort sett ingen betydelse. Finland är det enda av de länder som står på Tysklands sida i kampen mot Ryssland, som inte infört några judelagar. Sådana har man däremot i Bulgarien, ett land som åtminstone formellt inte befinner sig i krig med Ryssland.

Även en så tyskorienterad politiker som Witting har upprepade gånger framhållit för de tyska myndigheterna att undantagslagstiftning mot judarna är otänkbar i Finland.

De judiska pojkarna spelar lika bra fotboll som de finska, och de har i förhållande till antalet lika många tapperhetsmedaljer, lär han ha sagt.

De finska judarna är fyllda av patriotisk stolthet över det land som varit en förebild för motståndets anda, samma anda som besjälar frihetskämparna i alla ockuperade länder. Beundrar man dem, måste man också beundra det lilla Finlands sega och envetna kamp mot övermakten, hävdar hr Stiller.

000132

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

848/ICO/MET

AMERICAN LEGATION
Stockholm, Sweden
May 16, 1944

Mr. John W. Pehle
Executive Director
War Refugee Board
Washington, D. C.

Dear Mr. Pehle:

For your information, there are enclosed herewith translations of items appearing in the local press regarding the refugee problem.

Sincerely yours,

Iver C. Olsen
Special Attaché for
War Refugee Board.

Enclosures - 4

000133

SOURCE: Dagens Nyheter, May 1, 1944

400,000 DAVID STARS IN BUDAPEST.
GERMANS PLUNDERING HUNGARIAN JEWS.

The 400,000 Jews who are living in Budapest are forced to wear the David Star. One can understand that the town makes a very striking impression. A Swede, describing the situation in Hungary after the occupation, communicates that the illegal actions against the Jews now also are starting in Hungary.

The situation for the Jews in Budapest became extremely difficult when the Germans occupied the country. A few of them got the possibility to escape from the town, but even that did not help them very much because of the severe control in the provinces. Travellers, who arrived in Budapest on March 19, the day of the occupation, report that German military forces (mostly boys in the age of 17-18-20) searched through the hotels with guns. Wherever they could find a Jew, they sent him down to buses in the streat. The crowded buses left for unknown places. The scenes, when men were taken away from their families, were heartbreaking.

One of the first German steps was to forbid the Jews to work or to live together with Christians. All Jews were shortly after April 5 forced to wear a yellow star. The Jews were not allowed to use tramways or buses. They were forced to stay in Budapest, and they had no possibility to escape the bombings. In fact, it happened that Nazis prevented Jews from using a shelter during one of the first air-raids.

Many Jewish families have been forced to leave

their flats to make place for bombed out people. They are not even allowed to take their own belongings with them, and they usually have to live together in overcrowded flats.

The wellknown international financier, Franz Chorin, is one of the Jews now in the hand of the Gestapo. He had succeeded to escape to a nun convent, but he was unwise enough to call up his very sick daughter. Gestapo, who listened to the call, sent their people over to the convent to fetch Chorin.

The first rumours said that those wellknown Jews would be executed as soon as the allies bombed Budapest. But they still seem to live. Some of the Jews, among them the wellknown head of a factory, Goldberger, have been released against money.

The result has of course been a great number of suicides.

The penelty of death in the German army for plundering, does not seem to concern the plundering of Jews. Members of the Gestapo, and even German soldiers have been able to send home many valuable things, which they have "confiscated" in Jewish homes.

All Hungarians react very strongly against these German actions. This is interesting if one has an opportunity to study the situation in Hungary during the last 50 years. Because of their very strong position in the business world, the Jews have not always been popular. They in fact ruled the whole commerce and industry in Hungary. This often made it rather difficult for the young men from the middle class, who were not Jewish, to make a career in the business

world. The Nazis have therefore had a good ground for their propaganda, even if many Hungarians have realized what the Jews have done for Budapest. But the present situation has completely changed the Hungarian point of view. All Hungarians are disgusted by the German persecution of the Jews.

These facts have helped the Hungarian people to see more clearly, and everybody is waiting for the allies to come and save their suffering country.

000136

Dagens Nyheter,
May 1,1944

Tyskar plundrar hos Ungerns judar

Det bor 400.000 judar enbart i Budapest, och när därför tyskarna nu infört judestjärnan, så förstår var och en att stadsbilden gör ett märkligt intryck. Den svensk som för Dagens Nyheter skildrar situationen i Ungern efter ockupationen meddelar att alla de rättsvidriga handlingar som på andra håll företagits mot judarna och deras familjer nu också förekommer i rikt mått i Ungern. Andra människor kan lämna Budapest, men judarna tvingas stanna. Visserligen har dödsstraff införts mot plundring, men bestämmelsen syns inte gälla judar. Gestapomän och även tyska soldater har efter ockupationen av Ungern kunnat sända många dyrbarheter hem till Tyskland sedan de "beslagtagits" i judiska hem.

En även internationellt känd judisk affärsman har gripits av Gestapo i ett kloster i Ungern, berättar Dagens Nyheters initierade sagesman i sin serie från Ungern efter ockupationen. Mannen hade fått sjukbud från en dotter, och när han ringde för att höra om hennes tillstånd avlyssnade tyskarna telefonen, störtade i väg i bil och grep honom. Några framstående judar har frigivits mot väldiga lösesummor. Mindre gott ställda judiska familjer som levat i en- och tvårumslägenheter vräks emellertid ut och föses samman för att ge plats åt utbombade.

För att förstå judeproblemet i Ungern måste man se tillbaka på de senaste 50 årens utveckling. Redan vid industrialismens genombrott i senare hälften av 1800-talet fick judarna fast fot i Ungerns industriella och merkantila liv. Detta berodde på att de samhällsklasser som borde varit kallade att bygga upp industrier och organisera affärslivet inte ansåg någon av dessa förvärvsgrenar värdiga en kavaljer. Detta gäller framför allt de ännu på den tiden i stort antal förekommande "magnaterna" och även andra medlemmar av de högre ungerska samhällsklasserna. Det ansågs inte fint att syssla med industri och affärer. De gamla familjernas yngre medlemmar satt hellre i något ministerium för svältlön och levde för övrigt av den ärvda förmögenheten. Följden blev den att judarna slog under sig praktiskt taget hela Ungerns industri och handel. De stora förmögenheterna vandrade alltmer över i judiska händer, och när så magnatfamiljerna småningom fann sig stå vid ruinens brant, ja, då valdes oftast den utvägen att friskt kapital anskaffades genom gifte med judiska familjer. Därför har man hittills ej kunnat genomföra några judelagar i Ungern efter de principer som tillämpats i Tyskland. Det skulle ha medfört en sådan kraftig omvälvning och sådana ingrepp i Ungerns liv att man fruktade för följderna.

För några år sedan gjorde man försök med införande av vissa tämligen moderata judelagar i Ungern. I praktiken hände dock egentligen ingenting, ty de judar som avstängts från sin merkantila verksamhet fann alltid män villiga att som bulvaner fortsätta verksamheten med respektive judiske principal som en skugga bakom ryggen. I sanningens namn må erkännas att judarna särskilt för medelklassen utgjorde ett crux, ty de icke-judiska unga männen av medelklass hade hart när oöverstigliga hinder att brottas med, om de ville göra karriär inom affärslivet eller industrin. Detta beror dock naturligt-

00137

Dagens Nyheter,
Mayl, 1944

vis på även den omständigheten att ungrarna i och för sig inte är speciellt merkantilt begåvade. Den nationalsocialistiska propagandan har därför haft tacksam jordmån hos medelklassen, som småningom kommit att anse judarna vara det enda hindret på deras väg upp mot högre materiell standard. Att Ungerns industri är vad den är och att Budapest är vad det är torde utan tvekan till största delen bero på judarnas verksamhet och nybyggnadsarbete. Men härom vill de missbelåtna icke konkurrenskraftiga elementen ej höra talas. De anser att om judarna kommer bort så ligger fältet öppet för dem.

Stuvades in i bussar och fördes bort.

När ryktet om tyskarnas ockupation spred sig i Budapest uppkom panik bland judarna. De som hade möjlighet härtill begav sig omedelbart bort från Budapest, men de var få. Och inte hjälpte det mycket heller, ty även ute i landsorten blev judarna föremål för sträng kontroll redan från första dagen. Det berättas av resenärer som kommit till Budapest från olika rekreationsorter att redan på ockupationsdagen den 19 mars anlände till de olika turisthotellen tysk militär, oftast ynglingar i 17—18—20-årsåldern, vilka med revolver i hand genomsökte de stora hotellen. Varhelst en jude påträffades fördes han ned till väntande bussar. När dessa var fullastade avgick de till obekant ort. Självfallet utspelades hjärtslitande scener, då många män togs från sina familjer.

Nästan omedelbart utkom förordningar att judar icke får ha anställning hos kristna; judiska familjer eller företag får inte ha kristna anställda, ej heller får kristna bo tillsammans med judar o. s. v. Strax kom en annan förordning, som säger att judarna icke får syssla med något slag av industriell eller merkantil verksamhet. Fr. o. m. den 5 april måste alla judar bära en gul stjärna med 10 cm diameter på vänstra sidan av bröstet. Då antalet judar enbart i Budapest uppgår till närmare 400.000 förstår man att stadsbilden numera är ganska brokig.

Judarna får för övrigt inte använda sig av andra fortskaffningsmedel än spårvagn och buss. De måste även stanna på den plats där de befinner sig och får sålunda ej lämna Budapest. Övriga invånare kan fly undan bombardemangen, men judarna får ej på några villkor lämna Budapest. Ett effektivt sätt att få dem utrotade! För att ge en bild av hur långt judehatet gått i vissa kretsar må anföras vad som berättades efter ett av de första luftanfallen mot Budapest. Till ett skyddsrum strömmade folk från alla håll. Sist kom några judar, som också ville gå ned i skyddsrummet, men några nazister hindrade dem, och de bokstavligen talat låstes ute!

Judehemmen åt de utbombade.

Ett par tusen judiska familjer har tvingats att lämna sina våningar för att ge plats åt utbombade. Det rör sig huvudsakligen om mindre lägenheter på ett rum och kök. Judarna tvingas lämna kvar nödvändiga inventarier, såsom sängar, sängkläder, husgeråd, och själva har de fösts tillsammans till lägenheter där flera judiska familjer får trängas i varje rum.

En av de judar som gripits av Gestapo är den internationellt kände finansmannen, kolgruve- och järnverksägaren Franz Chorin. Han hade lyckats fly ur Budapest och ta sin tillflykt till ett nunnekloster. Han nåddes emellertid av underrättelsen att hans dotter insjuknat svårt, och då begick han den oförsiktigheten att ringa till henne. Telefonsamtalet avlyssnades, och Gestapo sände folk som hämtade Chorin i klostret. Han och andra framstående judar ingår i den gisslan som ockupationsmakten håller i Budapest.

Det sades först att dessa män skulle avrättas om Budapest bombades, men de lever än, trots bombardemangen. I vissa fall har judar lössläppts mot stora lösesummor. Sålunda har den likaledes internationellt kände fabrikschefen Goldberger släppts mot fem miljoner pengö i lösen.

Bestämmelsen att inga "kristna" får ha anställning hos judar har lett till att många trotjänare hos judiska familjer berövat sig livet. De har plötsligt stått på gatan utan existensmöjligheter. Naturligtvis är antalet självmord bland judarna själva än större.

000138

Dagens Nyhet

May 1, 1944

Tyska soldater gjorde fina kap.

När den ovan omtalade paniken utbröt bland judarna sålde dessa en mängd av sina ägodelar, framför allt mattor, möbler, konstverk, radioapparater o. dyl. Då emellertid tyskarna alltid av förklarliga skäl visste vilka judar som hade mest bråttom att sälja, så föll alla sådana ägodelar och dyrbarheter för en spottstyver i de tyska soldaternas händer, och dessa var ej sena att sända dyrbarheterna hem till Tyskland. Man går för övrigt numera ändå enklare till väga. Judarna uppsöks i sina våningar och beordras att inom viss tid, i vanliga fall några timmar, lämna sina bostäder med allt vad de innehåller. De tillåtes endast att ta med sig de nödvändigaste klädespersedlarna. Alla dessa våldshandlingar genomförs framför allt av Gestapomän, men dessa har god hjälp av sina ungerska hantlangare. Det finns som sagt dödsstraff för plundring, men detta är ju "beslag".

Ungrare av alla samhällsklasser reagerar allt kraftigare mot dessa övergrepp mot judarna. Sålunda uppkommer alltmer det märkliga förhållandet att sådana som tidigare varit deciderat antijudiskt inställda numera om inte öppet så dock i själ och hjärta avgjort står på judarnas sida. Man tycks alltmer få upp ögonen för att judarna också är människliga varelser. Naturligtvis har våldet mot judarna utlöst en våg av avsky hos alla demokrater och över huvud taget alla de ungrare som väntar att de allierade skall rädda Ungern från den avgrund det står inför.

Klart engelskvänlig stämning.

Att tyskarna ockuperade Ungern är nu en gång inte så underligt, inte endast ur den synpunkten att tyskarna var hänvisade till Ungern som genomgångsland för sina trupper och transporter, utan det höll på att utveckla sig en klart deciderad engelskvänlig stämning i Ungern. Denna politiska uppfattning omfattades, som jag redan antytt, inte endast av de till c:a 1 miljon uppgående ungerska judarna utan av hela arbetarklassen, d. v. s. socialdemokrater och kommunister, samt av de intellektuella liberalerna och sist, men inte minst, stora delar av bondebefolkningen. Det är svårt att säga vart denna utveckling burit hän om den fått fortgå ostörd, ty Ungern var ju alltjämt i förbund med axelmakterna. Det var säkerligen med denna utveckling för ögonen som tyskarna så blixtsnabbt ockuperade Ungern. Huruvida de anglosachsiska sympatierna härmed bringats till tystnad torde vara tvivelaktigt. Snarare får man väl anse att hela den ungerska befolkning som för närvarande går omkring med sammanbitna tänder och vitnade knogar endast väntar på tillfälle att äntligen få genomföra den sociala revolution som de arbetat på i så många år.

Det k a n inte vara så att alla deras ansträngningar för att skapa ett nytt demokratiskt Ungern nu gått till spillo. Det är detta hopp som det hårt prövade ungerska folket sätter sin tro och lit till, och när den förlösande stunden kommer står alla redo.

000139

SOURCE: Svenska Dagbladet, May 5, 1944

20 PEOPLE EXECUTED IN ESTHONIA.

According to the Riga newspaper Tevija, an extensive underground organization has been detected and ligmidated. The organization had at its disposal radio transmitters and a great amount of weapons.

The leaders, including representatives of various professions, hairdressers, shoemakers, type-setters, farmers etc., have been sentenced to death and executed, and a great number of accomplices, who are now being tried, are also expected to receive the heaviest sentences. The arrested peasants, whose property has been confiscated, have for weeks been sheltering partisan groups, which were engaged in sabotage.

THE ESCAPE FROM ESTHONIA.

Illegal boat-builders'yards have been detected by the occupation authorities in Esthonia. A total of 27 big boats have been confiscated and 86 fishermen, boat-builders and other people involved have been arrested. Doctor Mäe, the head of the Esthonian Government, recently promised definitely to put an end to the refugee traffic from Esthonia.

Drastic measures have since been taken. The forests in South Esthonia have also been examined carefully by the militia and military. Doctor Mäe has also protested to the occupation authorities against Esthonians leaving the country in legal way.

000 140

Svenska Dagbladet,
May 5, 1944

20 avrättade i Estland.

Enligt Rigatidningen Tevija har en vittutgrenad underjordisk organisation i Estland upptäckts och oskadliggjorts. Den förfogade över radiosändare och en rikhaltig vapenarsenal.

Ledarna, 20 namngivna personer, representanter för olika yrken, frisörer, skomakare, typografer och lantbrukare m. fl. ha dömts till döden och avrättats, och ett större antal delaktiga, med vilka förhör pågår, väntas också drabbas av lagens strängaste straff. De häktade bönderna, vars egendom konfiskerats, ha under flera veckor hos sig hyst partisangrupper, som förövat attentat och sabotage.

Flykten från Estland

Illegala båtbyggerier ha upptäckts av ockupationsmyndigheterna i Estland. Sammanlagt 27 storbåtar ha beslagtagits och 86 fiskare, båtbyggare och andra personer som på annat sätt varit inblandade, ha häktats. Dr Mäe, estniske regeringschefen, gjorde nyligen en utfästelse att definitivt sätta stopp för flyktingstrafiken från Estland. Drastiska åtgärder ha sedan dess vidtagits. Skogarna, även i södra Estland, finkammades av milis och militär. Dr Mäe har även hos ockupationsmakten protesterat mot att ester och estländare på legal väg lämna landet.

000141

SOURCE: Stockholms Tidningen, May 6, 1944

ALL JEWS ARE GOING TO BE DETAINED
IN GHETTOES.

Berlin, May 5, 1944

All Jews will in short time be deprived their positions in the public administration, and the Hungarian Government´s opinion is that this problem is preleminary solved, because the Jews have been detained in ghettoes. But it can only be preliminary as the Jews constitute 1/10 of the Hungarian population.

The great question is what is going to be done with the Jews after this. The Hungarian newspaper, Esti Ujsàg, proposes that one should exchange them against the Hungarians who have emigrated to North and South America during the years.

The three towns Kassa, Muncàcs and Ungvar have now been evacuated from Jews, who have been transported to concentration camps. 325,000 Jews have until now been collected in this region, and been detained in ghettoes. The only exceptions are the Jewish doctors and the Jewish armament workers.

It is said that the transports of Jews to the concentration camps happen in a human way. One uses the same line of direction as the Soviet Government did in 1940 for the transports of the "Volksdeutsche" from Bessarabian and North Bukovina, and which allowed every German to take an amount of clothes, weight 50 kilos with him.

The Jews in Kassa, Muncàcs and Ungvar had no permission to leave their flats before their departure. Lists were during that time made of their household goods.

It was a pure safety precaution not to allow them to leave their flats. A great number of Hungarians have been willing to help the Jews in different ways. The Jews have also tried to escape the transportions by paying a great amount of bribes.

It has been decided that people who try to help the Jews will be put into concentration camps.

One has in many parts of the country found exactly the dubbel number of Jews than the official statistic has shown. The reason probably is that the Hungarians already tried to magyarise their surroundings during the time of the Habsburg Monarchy. They even wanted the Jews to become Magyares. It was also easy for a Jew to obtain Hungarian citizenship.

000143

Stockholms Tidningen,
May 6, 1944

Alla judarna i Ungern skall stängas in i ghetton

Från St.-T:s Berlinredaktör CHRISTER JÄDERLUND.

BERLIN den 5 maj.

Alla Ungerns judar kommer inom kort att helt och hållet berövas sina anställningar inom den statliga och offentliga förvaltningen, och sedan de dessutom inmanats i ghetton, anser man på ungerskt regeringshåll, att judefrågan preliminärt skall vara löst.

Men — endast preliminärt, ty i Ungern finns halvannan miljon judar, d. v. s. judarna utgör 1/10 av Ungerns befolkning.

Vad man skall ta sig till med judarna därefter är den brännande frågan. Den ungerska tidningen Esti Ujság kommer med ett förslag: man bör byta ut judarna mot ungrare, som under årens lopp utvandrat till Nord- och Sydamerika.

De tre städerna Kassa, Munkács och Ungvar har nu utrymts på judar, vilka transporterats till koncentrationsläger. I hela detta område har man hittills samlat ihop 325.000 judar, som inmanats i ghetton. Undantag har gjorts endast för judiska läkare och judiska rustningsarbetare.

Judetransporterna till koncentrationslägren försiggår kortfristigt och humant, betonas det — man går nämligen efter de riktlinjer, som sovjetregeringen utfärdade 1940 för borttransport av folktyskar och enligt vilka varje från Bessarabien och Nordbukovina flyttande tysk fick ta med sig en kostym, underkläder och andra persedlar till sammanlagt 50 kilos vikt.

Judarna i Kassa, Munkács och Ungvar fick inte lov att lämna sina bostäder, förrän de fördes bort, och under tiden gjordes listor på deras bohag upp. Allt deras bohag beslagtas nämligen av ungerska staten. Att de inte fick lämna våningarna var en ren försiktighetsåtgärd.

Det har nämligen visat sig, att talrika ungrare velat hjälpa judarna, d. v. s. låta judarna skriva över sina förmögenheter på dem. Vidare har judarna sökt att med stora mutor klara sig undan borttransporterna.

Numera har det bestämts, att de som försöker hjälpa judarna undan bortförandet eller undan beslaget av förmögenheter, själva kommer i koncentrationsläger och döms till stränga straff.

I olika landsdelar har man funnit precis dubbla antalet judar mot vad den officiella juderäkningsstatistiken gett vid handen. Detta kan bero på att redan under den gamla habsburgmonarkin ungrarna ansträngde ig att så mycket som möjligt magyarisera sin omgivning för att på så sätt göra sig mera gällande inom monarkin. I det syftet var de också mycket måna om att judarna skulle betraktas som magyarer. Det gick också lätt för en jude att få ungerskt medborgarskap.

000144

SOURCE: Stockholms Tidningen, May 9, 1944

ESTHONIAN SENTENCED TO DEATH FOR THE "SMUGGLING OF MEN".

Helsinki, May 8, 1944

The refugee traffic, which since long time has been going on between Esthonia and Finland, has now become the cause of the first sentence of death, states a report from the city of Reval.

Revaler Zeitung and Eesti Sona publish in an official note, that the joiner, Johannes Reispass, has been sentenced to death by a special German court of law, for having helped 150 people to escape to Finland in an illegaly way, between September and December last year.

Reispass had started a special organization for "the smuggling of men". People, who wanted to leave for Finland, got instructions to appear at a "gathering place" in Reval. Then cars transported them to different parts of the coast. The journey continued with fishing boats across the sea. Reispass demanded for the transport 2, 500 Reichsmark from each person.

The German authorities in Esthonia have already undertaken drastic measures to prevent the escapes to Finland or to Sweden. An edict from last winter gives them the right to confiscate the belongings of every refugee. People who leave Esthonia without permission might get their belongings back if they return within a certain time.

000193

Stockholms Tidningen,
May 9, 1944

Estländare dömd till döden för mänskosmuggling till Finland

Från St.-T:s Helsingforsredaktion.

HELSINGFORS den 8 maj.

Den flyktingstrafik, som länge pågått mellan Estland och Finland över Finska viken, har gett anledning till den första dödsdomen, meddelas hit från Reval.

Tidningarna Revaler Zeitung och Eesti Sona publicerar en officiell notis om att en tysk specialdomstol dömt en snickare Johannes Reispass till döden, emedan denne i fjol under tiden september—december olagligt hjälpt 150 personer att fly till Finland.

Reispass hade bildat en speciell organisation för människosmuggling. Personer, som önskade bege sig över till Finland, fick anvisning att infinna sig på en uppsamlingsplats i Reval. Därefter transporterades de med bilar till olika platser vid kusten. Med fiske- och motorbåtar gick färden sedan vidare över havet. Reispass hade för transporten begärt 2,500 riksmark per person.

De tyska myndigheterna i Estland har redan tidigare tillgripit drastiska åtgärder för att hindra flykt till Finland eller Sverige. Senaste vinter utfärdades en förordning, enligt vilken den egendom, som kvarlämnas av flyktingar, beslagtas av den tyska förvaltningen. En tidsfrist utsattes för personer, som olovligen lämnat Estland. Om de frivilligt återvände inom bestämd termin, kunde de undgå att förlora sin egendom.

000146